

Jesenice dz

Novice



220050174,10

KNJIŽNICA JESENICE

COBISS •

Postnina plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

INTERNI INFORMACIJSKI ČASOPIS

NOVICE

številka 10, oktober 2005

ACRONI

Pokal 3i osvojili inštrumentalci



KAZALO



stran 4-9

POKAL 3i OSVOJILI INŠTRUMENTALCI

Prišel, videl, zmagal – glede na področje njihovega delovanja in razumevanje filozofije stalnih izboljšav lahko od Instrumentalcev pričakujemo dobre uvrstitve tudi v prihodnjih letih.



stran 12

AKTIVNA UDELEŽBA SODELAVCEV ACRONI-ja NA 13. KONFERENCI O TEHNOLOGIJAH IN MATERIALIH

V dneh od 10. do 12. oktobra je v Portorožu potekala 13. konferenca o materialih in tehnologijah. Konferenca združuje posvetovanja o metalurgiji in kovinskih materialih, o materialih in vakuumsko posvetovanje.

Predstavniki ACRONI-ja smo na konferenci sodelovali z govornimi prispevki ter s plakati.



stran 16

REKORDNA PROIZVODNJA POLGOTOVIH ELEKTROPLOČEVIN NA LINIJI CRNO

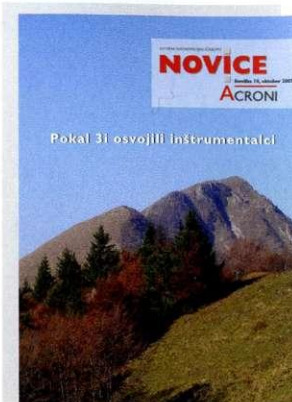
V četrtek, 20 oktobra, je bila na liniji CRNO dosežena nova najvišja dnevna proizvodnja polgotovih elektropločevin in sicer 285.820 kg.



stran 28

GLEDALIŠČE V ACRONI-ju

Jubilejna uprizoritev Čufarjevega »POLOMA« v Acroniju. Premiera bo na 100. rojstnidan Toneta Čufarja, 14. novembra 2005 v javorniškem obratu PVT.



Novice
Interni informacijski časopis
ACRONI, d.o.o.

številka 10,
oktober 2005

uredniški odbor:
Ljubo Osovnikar,
Polonca Marjanovič,
Lilijana Markež,
Nataša Karo,
Alenka Kosmač,
Barbara Habe Sintič

fotografije:
Tone Kelbl,
Lilijana Markež,
Barbara Habe Sintič,
arhiv Acroni,
arhiv Tiskarna
knjigoveznica Radovljica,

Uredništvo:
Acroni, d.o.o.
c. Borisa Kidriča 44
4270 Jesenice

oblikovanje in tisk:
Tiskarna knjigoveznica
Radovljica

Novice izhajajo enkrat
mesečno.

naklada: 2100

SLEDIMO ISTIM CILJEM!

Do konca poslovnega leta 2005 sta ostala le še dva meseca. Ne bomo se zmotili v oceni, da je bila prodaja naših izdelkov v tem letu uspešna in to pri vseh vrstah jekel. Ne moremo pa mimo dejstva, da so se tržne razmere med letom drastično spreminjale in le hitro in uspešno ukrepanje ni povzročilo izpada prodaje.

Z rezultati v devetih mesecih smo lahko zadovoljni, saj smo uspeli vrednostno povečati realizacijo za 18 odstotkov v primerjavi z letom 2004, ki je bilo -kar je splošno znano- zelo naklonjeno jeklarjem. Vrednostno je prodaja debele pločevine višja za 21 odstotkov, srednje za 5 in hladno valjane za 10 odstotkov. Vse to nam obeta uspešen poslovni rezultat ob koncu leta.

V prodaji se že nekaj časa aktivno pripravljamo na naslednje leto. Leto 2006 bo leto, ko bomo postavili v mozaik ACRONI-ja dva nova mejnika. Konec leta 2005 bo dokončana naložba, ki bo povečala zmogljivosti toplotne obdelave debele pločevine iz nerjavnih jekel, v aprilu 2006 pa bomo dobili dodatne zmogljivosti za proizvodnjo debele pločevine iz legiranih jekel, kjer najbolj izstopajo visoko trdna in obrabo odporna jekla.

Prva naložba nas bo uvrstila med vidnejše proizvajalce debele pločevine iz nerjavnih jekel v Evropi. Povečane zmogljivosti za toplotno obdelavo legiranih jekel pa nam dajejo možnost, da se tudi na tem področju uveljavimo kot kakovosten proizvajalec teh jekel v konkurenci z najboljšimi. V prihodnjem letu bomo tržno še zelo omejeni, saj naložba v vroči ravnalnik še ne bo dokončana in proizvodnja izdelkov večjih debelin ne bo mogoča. S pripravami na leto 2006 smo začeli že v septembru. Izdelali smo prodajni načrt in ga tudi uskladili s prihajajočimi novimi in starimi zmogljivostmi proizvodnje.

Cilj je prodati 274.0000 ton naših izdelkov, s tem da zagotovimo celovitost v okviru posamezne skupine jekel. Zato sta oktober in november meseca intenzivnega sklepanja pogodb in dogovorov s kupci.

Proizvodnja in prodaja elektropločevin je proizvodno in prodajno usklajena ter je dosegla stopnjo, ko lahko z gotovostjo nudimo trgu tudi večje količine zahtevnejših vrst jekla.

Z izdelki iz konstrukcijskih jekel bomo uravnotežili proizvodne zmogljivosti, ki se bodo pojavljale med letom. Pri tej vrsti jekel bo potrebno sprotno usklajevanje med potrebami trga in našimi možnostmi.

Tako s tržnega kot tudi s kakovostno-proizvodnega vidika se bo povečala zahtevnost izdelkov debele pločevine iz nerjavnih jekel in legiranih konstrukcijskih jekel. Tu bomo drugo leto vstopili na nove trge, ne samo geografsko, temveč tudi strukturno. Ker želimo pridobiti večji tržni delež, bomo morali konkurirati s širšo paleto izdelkov in to na področju končnih porabnikov in projektov. To bo zahtevalo mnogo več truda in odgovornosti. Če bomo hoteli izkoristiti možnosti, ki jih imamo, povečevati proizvodnjo in prodajo izdelkov z višjo dodano vrednostjo, bomo morali spoštovati zakone trga.

Vse nas čaka še eno zahtevno poslovno leto in prepričan sem, da bo tudi uspešno, če bomo le vsi sledili istim ciljem.

Direktor prodaje in marketinga
Bogdan Ravnik, univ. dipl. inž.



Pokal 3i osvojili inštrumentalci



Pri vprašanju, kako sodelavce uspešno spodbujati k udejanjanju svoje inovativnosti in ustvarjalnosti, se izkaže za najbolj problematično pomanjkanje motivacije za delo, zagnanosti in strasti. Del razlogov za to se skriva v nezanimivem, rutinskem delu, ki delavcem ne omogoča samopotrjevanja, ovira pa je lahko tudi neustrezno vrednotenje in nagrajevanje prispevka posameznikov. Velikokrat se izkaže, da so od denarnih pomembnejše nagrade v obliki priznanj, javnih pohval in podobno. S športnim srečanjem inovatorjev smo v Acroniju na področju motivacije storili pomemben korak naprej, kar dokazujejo izjave udeležencev letošnjega pokala 3i.

V naši novoustanovljeni DS INŠTRUMENTALCI smo si ob ustanovitvi v cilje pod prvo točko zapisali osvojitev 3i pokala. In v petek, 30. septembra, nam je to na balinišču gostišča Pr' Jurču, na Blejski Dobravi, tudi uspelo. Tako lahko v šali rečemo, da smo letošnje cilje DS že izpolnili ... No, poleg največjega števila prijavljenih KP na člana smo seveda potrebovali tudi nekaj športne sreče. Da nas res ni pustila na cedilu, dokazuje podatek, da se nihče od nas ni posebej pripravljal na tekmovanje, saj nihče ni premogel kaj več od povprečnih balinarskih izkušenj iz časov sindikalnega turizma v Crikvenici ali Biogradu, dva od štirih članov ekipe sta v petek celo prvič držala v roki kroglo za balinanje. Ni potrebno poudarjati, da smo bili osvojenega prvega mesta zelo veseli, saj pomeni tako priznanje našim prizadevanjem za stalne izboljšave, kot tudi priložnost, da stopimo iz anonimnosti in sodelavci iz drugih obratov bolje spoznajo nas in naše delo, da postanemo bolj prepoznavni. Ena od najprijetnejših stvari na srečanju pa je bilo seveda druženje s sodelavci iz ostalih PC in z našimi nadrejenimi. Odkrito povedano, takih ter podobnih srečanj in druženj bi

moralo biti v ACRONI-ju precej več, saj ugotavljamo, da se na ta način precej okrepi prijateljski in sproščen odnos ter sodelovanje med posameznimi službami v delovnem okolju. Če z nekom navežeš prijateljske stike izven delovnega mesta, se z njim dobro razumeš tudi na »bojnem polju« v tovarni, kjer je v takšnih in drugačnih situacijah ena najpomembnejših vrlin ravno tvorno sodelovanje in medsebojna, vzajemna pomoč, prav tako kot v resničnih bitkah. In tega nam v ACRONI-ju še vedno zelo primanjkuje. Ravno tako je za delovno skupino, kot je naša,



pomembno druženje vseh članov in naših nadrejenih, saj krepi pripadnost posameznika skupini in nas razveseljuje z zanimanjem nadrejenih za naše delo in uspehe. Naj se za konec vsem sodelujočim zahvalimo za napete in zanimive športne boje in fair play, ki so ga pokazali. Verjamem, da si bomo do naslednje jeseni vsi prizadevali, da se ob letu osorej spet vidimo. Pa naj povabilo velja tudi kot izziv tistim, ki se do sedaj še niso opogumili.

Inštrumentalci

Veliko vlogo pri spodbujanju zaposlenih k inovativnosti odigrajo njihovi nadrejeni, kar dokazuje razmišljanje dr. Nede Karba, vodje Procesne avtomatike:

Lansko leto smo razdelili dokaj veliko delovno skupino na tri manjše (sedaj jih imamo šest namesto štiri) zaradi velikosti in raznolikosti. In prav skupina, ki je nastala iz te velike, je poslala zmagovalca 3i pokala. Naša odločitev, da to skupino razdelimo, je bila torej več kot pravilna.

Kot vodja sem že kmalu spoznala, da se oddelki Procesne avtomatike razlikujejo tudi v tem, kako gledajo na ACRONI-jev sistem za spodbujanje inovativnosti. Tako kot povsod, je tudi pri nas. Nekateri si zelo zavzeto prizadevajo prijavljati realizirane izboljšave, drugih pa kljub temu, da vem, da so prav tako aktivni, ne uspešim prepričati, da bi jih prijavili. Trudila se bom, da bi mi tudi to uspelo.

Vendar moram priznati, da sem se odlično počutila na zaključnih bojih. Biti vodja delovne skupine, ki je zmagovalca, je resnično čudovit občutek. Zato si bom prizadevala, da bo tako tudi naslednje leto.

Finalna tekmovanja so potekala v dobrem in fer vzdušju. Kljub temu, da smo iz naše delovne skupine tekmovali le štirje člani, smo bili zelo zadovoljni z organizacijo in potekom tekmovanja. V prihodnje si želimo še takšnih srečanj.



Modri dirkači

Letošnjega športnega srečanja inovatorjev smo se Kemiki udeležili z mešanimi občutki, saj kot novinci nismo vedeli kaj naj pričakujemo. Zdaj lahko vsem sporočimo, da nam ni žal, da smo se spomlad na pobudo vodje Kemije, gospe Zalokarjeve, in ob polni angažiranosti sodelavke Jelke odločili za aktivno sodelovanje v sistemu stalnih izboljšav.



Našo balinarsko ekipo, ki ji žal ni uspel preboj v veliki finale, v malem pa je premagala dosti bolj izkušene Dobre vile, so sestavljali Boštjan, Suljo, Zlatko in Toni. Dobro pripravljene vzporedne zabavne igre so na žalost tako zaposlile ostale člane delovne skupine, da niso imeli časa za navijanje in so naši tekmovalci ostali prepuščeni sami sebi. Ponosni smo na podporo in priznanje, ki sta nam ga s svojo prisotnostjo izkazala g. Triplat in gospa Zalokarjeva, še posebej pa smo veseli, da si je kljub natrpanemu urniku vzel čas tudi tehnični direktor, g. Banko, in nas prišel pozdravit ter čestitat zmagovalcem v imenu uprave.

Kemiki

Že četrtič se nam je uspelo uvrstiti na to tekmovanje. Na prvih treh tekmovanjih smo se po številu izboljšav vsakokrat uvrstili na prvo mesto. Letos smo žal po ogorčenem boju morali lani osvojeni prehodni pokal prepustiti delovni skupini »INSTRUMENTALCI«. Za naslednje leto obljublamo še trši boj in povrnitev naslova nazaj.



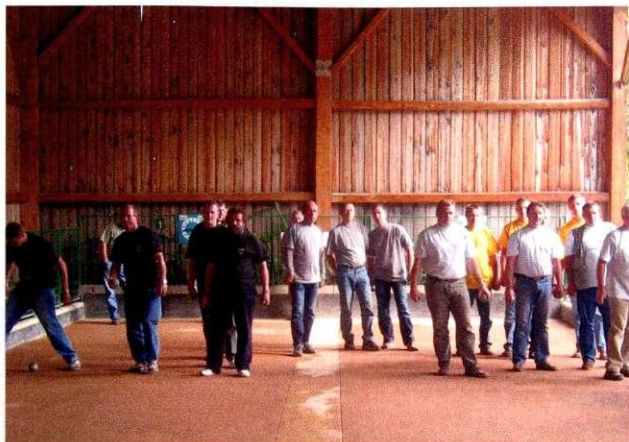
NUJNO ZLO

Skupina Dobre vile, se je letos že četrtič uvrstila na tekmovanje za 3i pokal. Letošnje tekmovanje je bilo malo bolj napeto od prejšnjih, saj se je bilo potrebno najprej uvrstiti na tekmo, v dveh skupinah pa so imeli kar nekaj dobrih balinarjev. Kljub uvrstitvi na četrto mesto, smo z rezultatom zadovoljni. Tekmovanje so nam popestrile tudi vzporedne igre, take za dobro voljo. Žal pa smo vsi v skupini dobili občutek, da zanimanje vodilnih za 3i pokal pojenjuje. Rad bi se zahvalil Avgustu Novšku za organizacijo 3i pokala, članom Dobrih vil pa za predloge in sodelovanje na tekmovanju.

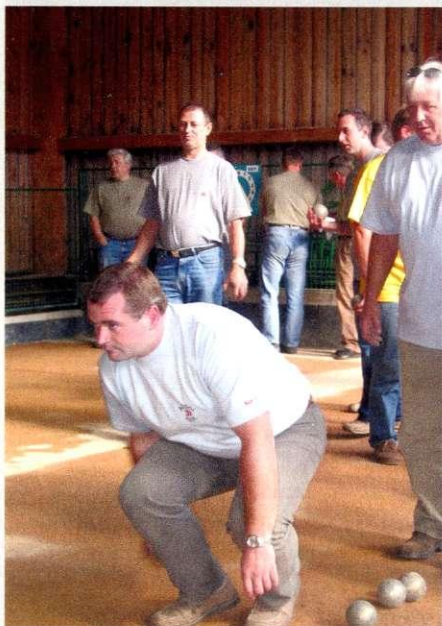


vodja skupine Dobre vile

Ker se je na letošnji turnir uvrstilo pet delovnih skupin, je bilo treba pred polfinalnimi boji eno izločiti, pri čemer smo si pomagali z bližanjem na tarče. Ekipe DS Inštrumentalci, Dobre vile in Kemiki so zbrale po pet točk, Modri dirkači pa



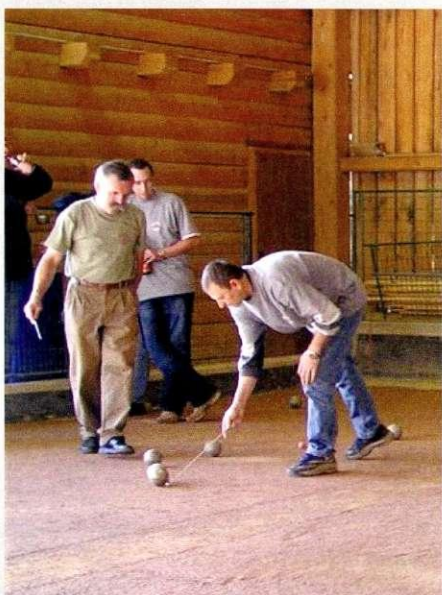
so z dvema doobra oznojili ekipo lanskega zmagovalca Nujno zlo, ki je zbrala samo eno več. Polfinalni pari so tako bili Dobre vile : Nujno zlo ter Inštrumentalci : Kemikom. Tekmovanje je kot vsa leta doslej vodil nepogrešljivi Černe Jure.



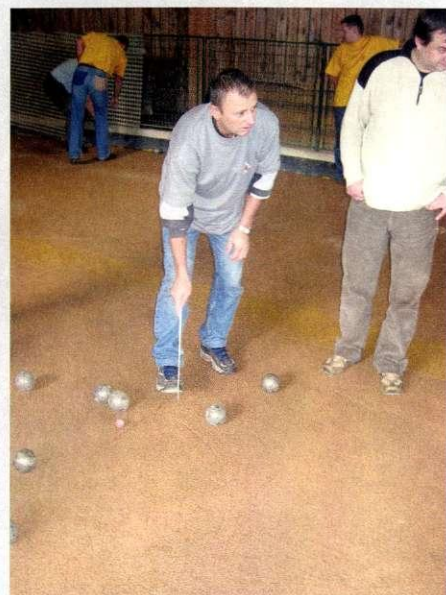
Kemikom v dvoboju z Inštrumentalci niso pomagali niti globoki počepi, saj so le ti imeli odličnega dirigenta, ki si je pri dajanju napotkov pomagal tudi s palico.

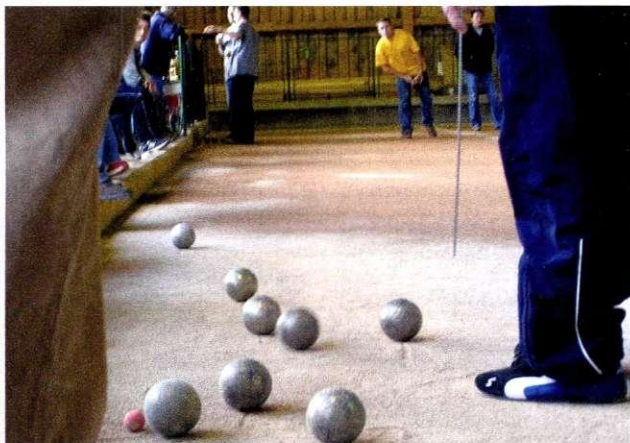


3i pokal 2005



Na drugi stezi je potekal prestižni dvoboj med ekipama vzdrževanja vroče valjarne, v katerem je ekipa DS Nujno zlo dokazala, da lanska osvojitev pokala ni bila slučajna. Ekipe Dobrih vil tudi palica ni pomagala.





fotoreportaža

Da je šlo v finalu vsaj proti koncu »precej na goso«, dokazuje tudi slika. Včasih so tekmovalci v grozdu krogel balinčka bolj slutili kot videli.

Zaskrbljen obraz Silvota kaže, da se v velikem finalu Nujnemu zlu po silovitem začetku Inštrumentalcev ne obeta nič dobrega. Mogoče so se slabo ogreli, saj so si morali



pomagati z vetrovkami, mogoče je Romanu preveč nagajalo sonce ... No, na koncu so športno priznali, da je zmagal trenutno najboljši in že obljubili revanšo za prihodnje leto. V malem finalu so Kemiki premagali zmagovalca izpred dveh let Dobre vile.



Kemiki so se za celoletno spodbujanje in podporo »šefici« zahvalili tako, da so ji na sliki potisnili v roke pokal.



Medalja za Dobre vile ni imela pričakovanega sijaja, se pa nad postopkom podelitve niso pritoževali.

3i pokal 2005



Čeprav so upali, da bodo storili drugi korak k osvojitvi 3i pokala v trajno last, Nujnega zla doseženo drugo mesto ni spravilo v pretirano slabo voljo, še posebej, ker so ob upoštevanju zabavnih iger suvereno osvojili prvo mesto.



Prišel, videl, zmagal – glede na področje njihovega delovanja in razumevanje filozofije stalnih izboljšav lahko od Inštrumentalcev pričakujemo dobre uvrstitve tudi v prihodnjih letih. Ne nazadnje imajo v svoji sredi lanskoletnega inovatorja leta, ki si tudi letos obeta osvojiti ta laskavi naziv. Res da ne bodo imeli več – kot so jim v šali očitali nekateri – začetniške sreče, bo pa zato toliko več izkušenj.



Izkušnje so pokazale, da je udeležence, vsaj dokler športni boji ne dosežejo vrhunca, ko ekipe potrebujejo tudi glasno podporo, zaposliti tudi drugače kot z jedačo in pijačo. Zato smo letos pripravili tri zabavne igre s praktičnimi nagradami. Točke, ki so jih delovne skupine dosegle v zabavnih igrah in športnem tekmovanju so v kombinaciji s številom članov delovne skupine predstavljale kriterij za nagrade presenečenja, ki jih je prispeval Acroni kot glavni sponzor hokejskega kluba. Za 308 zbranih točk je DS Nujno zlo dobila pet celoletnih hokejskih vstopnic, Kemiki za 225 točk štiri, Inštrumentalci za 117 tri, Dobre vile za 77 dve, Modri dirkači za 48 točk pa eno.



Tekmovanje v bližanju



Ples s štriki ali razvozlanje 3i vozla



Točke, ki so jih delovne skupine dosegle v zabavnih igrah in športnem tekmovanju so v kombinaciji s številom članov delovne skupine predstavljale kriterij za nagrade presenečenja, ki jih je prispeval ACRONI kot glavni sponzor hokejskega kluba. Za 308 zbranih točk je delovna skupina Nujno zlo dobila pet celoletnih hokejskih vstopnic, Kemiki za 225 točk štiri, Inštrumentalci za 117 tri, Dobre vile za 77 dve, Modri dirkači za 48 točk pa eno.

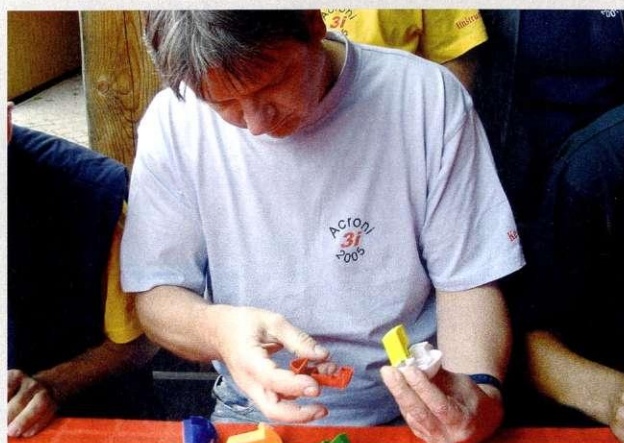


Razstavljanje in sestavljanje krogel

Že slike same pričajo, da so bili pri vsem tem najbolj aktivni Kemiki, ki so zapustili tudi najboljši umetniški vtis. S tem so še enkrat dokazali, da so, tako kot sistem stalnih izboljšav, pravilno razumeli tudi pomen in namen športnega srečanja.

NA SVIDENJE TOREJ PRIHODNJE LETO.

Avgust Novšak





RAVNANJE Z ODPADNO EMBALAŽO

Ko vzamemo kupljeni izdelek iz embalaže ali jo izpraznimo, »ustvarimo« odpadno embalažo. Ker se povečujeta tako proizvodnja kot poraba, količina odpadne embalaže narašča in vse bolj obremenjuje okolje. Se bomo zadušili v odpadkih?

Smernice in strategije, ki obvezujejo države k zmanjševanju količine, prostornine in teže embalaže, povečevanju uporabe povratne embalaže, boljšemu izkoristku zavržene (odpadne) embalaže in primernemu odstranjevanju s težavo sledijo povečevanju odpadne embalaže, ki vse bolj obremenjuje okolje. Tudi v Sloveniji žal vse preveč odpadne embalaže pristane na odlagališčih, ki se zelo hitro polnijo. Če bomo tudi v prihodnje odlagali odpadke v takšnem obsegu, zmogljivost večine odlagališč ne bo daljša kot deset let. Če želimo odpadno embalažo ponovno izkoristiti, jo je treba ločeno zbirati. Po podatkih Agencije RS za okolje v Sloveniji letno ustvarimo okoli 450 kilogramov komunalnih odpadkov na prebivalca. Slovenija se je v dogovarjanju z evropskimi ustanovami obvezala, da bo do leta 2007 ločeno zbrala okoli 60 odstotkov komunalnih odpadkov in poskrbela, da bodo koristno predelani. Pri tem je nujno, da aktivno sodelujejo tudi posamezniki. Učinkovitost ločenega zbiranja pa ni odvisna samo od dobre volje ljudi, ampak tudi od ustreznih zbiralnic in seveda od rednega obveščanja ter seznanjanja s pravilnim sortiranjem komunalnih odpadkov.

In kako prepoznati embalažo, ki je prijazna okolju? Okolju prijazna embalaža je tista, ki prihrani več kot stane. V ceno pa moramo seveda vračunati naravne vire, energijo in škodo, ki je povzročena okolju z

izdelavo transportne embalaže in potem, ko je odvržena. K manjšemu obremenjevanju okolja zaradi embalaže lahko prispevajo:

- ločeno zbiranje uporabljene embalaže,
- ponovna uporaba embalaže,
- recikliranje,
- uporaba biorazgradljivih materialov,
- koncentriranje izdelka,
- zmanjšanje količine in teže embalaže,
- poenostavitev embalaže (vrsta in enotnost materialov, zmanjšanje obsega z izpopolnjevanjem oblike).

Osnovna vodila pri ravnanju z embalažo naj bodo torej:

- manj surovin in energije,
- uporaba snovi, ki so razgradljive ali ponovno uporabne,
- predvsem pa racionalizacija embalaže.

Ekološki standardi že danes zapovedujejo, da embalaža po uporabi ne more biti le odpadek, ampak se mora vračati v proizvodnjo. V prihodnosti pa od proizvajalcev embalaže pričakujemo še precej več: da jo lahko uporabimo za več namenov, da jo lahko uporabimo večkrat, da pri proizvodnji porabijo čim manj energentov in da uporabijo najboljše razpoložljive materiale ter tehnologije.

Andreja Purkat

Oktober je mesec požarne varnosti

Požarna varnost je varnost ljudi, živali in premoženja ob požaru. Iz tega lahko zaključimo, da je interes za preprečevanje prisoten na ravni države, delodajalca in delojemalca iz humanega - človeškega kot tudi materialnega stališča. Država (s 1. majem. 2004 tudi Evropska unija) zato z zakonodajo nalaga vsem, delodajalcem in delojemalcem, lokalnim skupnostim in prebivalcem dolžnost izvajati ukrepe za preprečevanje nastanka požara.

Vsi vemo, kaj je požar in ga včasih tudi podcenjujemo. Če pa izhajamo iz uradne definicije, da je požar proces **hitrega** gorenja, ki se **nenadzorovano** širi v prostoru in času, pri tem pa se sprošča toplota skupaj z dimom, strupenimi plini in plameni, lahko razumemo, zakaj je predpisan kar cel sistem ukrepov, ki zmanjšujejo možnost za nastanka požara. Delimo jih na:

- preventivne (gradbeni, tehnološki, organizacijski ... ki zmanjšujejo možnost nastanka požara oz. zagotavljajo varen umik in omejitev požara) in
- aktivne (tehnični in organizacijski, ki so namenjeni gašenju požara).

Zakon o varstvu pred požarom (Ur. l. št. 71/93) med drugim določa splošne ukrepe varstva pred požarom. Delodajalcu npr. nalaga določitev požarnega reda. Na podlagi predpisov je v ACRONI-ju požarni red za posamezne PC-je in objekte izdelal Gasilski reševalni servis (GARS) v sodelovanju s strokovnimi delavci VZD. Enotna je seveda organizacija požarnega varstva, odgovornosti in splošni ukrepi. Pri izračunu ocene požarne ogroženosti pa so poleg enotnih kriterijev v ACRONI-ju upoštevane različne požarne ogroženosti zaradi različnih tehnologij oz. uporabe požarno nevarnih snovi. Sestavni del načrta je tudi tlorisna situacija obratov z vrisanimi mesti gasilnikov, stabilnimi gasilnimi sistemi, skladišči požarno nevarnih snovi in delovno opremo. Na vidnem mestu mora biti izobešen tudi izvleček iz požarnega reda. V ACRONI-ju so izvlečki nameščeni, čeprav včasih kakšen »shodi«. Vsekakor je to neodgovorno.

Izvleček požarnega reda vsebuje:

- osnovno organizacijo (odgovorne osebe),
- osnovne preventivne ukrepe (urejenost prehodov in sredstev za gašenje, izklop električnih naprav, prepoved kajenja),
- poudarjeno dolžnost vsakega, da takoj obvesti odgovorno osebo o nepravilnosti oz. okvari, ki bi lahko povzročila požar ali eksplozijo,
- ravnanje v primeru požara, (obvezno gašenje začetnega požara oz. obveščanje gasilcev, če ne moremo sami pogasiti, izklopi energetskih medijev.)

Najbolj pomemben podatek za gasilce je seveda, kje gori. Podatek »pri nas pa gori« je seveda pomanjkljiv.

V primeru požara ali reševanja GARS lahko neposredno pokličemo iz fiksnega telefona/omrežja na št. 2212 ali 2213.

Ta številka je praviloma nalepljena na vsakem telefonskem aparatu. Št 112 in 113 je dosegljiva izven ACRONI-ja.



Pri gašenju začetnih požarov se uporabljajo (ročni) gasilniki. Njihovo mesto je vidno označeno zato, da se vidi od daleč ter da se takoj vidi, če na tem mestu ni gasilnika.

Pri uporabi gasilnika je pomembno naslednje:



Včasih vzamemo gasilnik iz njegovega mesta ter ga nesemo s seboj na mesto možnega nastanka začetnega požara. V primeru, da ga uporabimo, moramo to vedno sporočiti delovodju, da poskrbi za zamenjavo gasilnika (ta mora napisati tudi izredni dogodek). Kadar pa ga ne uporabimo, ga moramo vrniti na njegovo mesto.

V ACRONI-ju imamo vgrajenih tudi 8 sistemov aktivne požarne zaščite: 4 z uporabo CO₂, 1 z uporabo FM 200, 2 za javljanje požara in 1 za varnostno razsvetljavo.

Velika prednost ACRONI-ja je, da so v neposredni bližini »še vedno naši« gasilci, čeprav so javni zavod. Z njimi imamo sklenjeno pogodbo o opravljanju preventivnih in operativnih strokovnih nalog s področja požarnega varstva in reševanja. Naš finančni delež v njihovem proračunu znaša približno 1/3 sredstev. Poleg tega je bilo iz ACRONI-jevih sredstev nabavljeno reševalno vozilo, teče pa tudi postopek za nabavo gasilskega vozila za intervencije v industriji.

Sodelovanje z GARS je zelo dobro. Zato se jih lahko večkrat s hvaležnostjo spomnimo, ne le v mesecu požarne varnosti ali pa takrat, ko jih potrebujemo.

Iz vsega naštetega je razvidno, da v ACRONI-ju vlagamo veliko naporov in finančnih sredstev za doseganje in tudi preseganje zakonsko predpisane stopnje požarnega varstva, ki je neločljivo in prepleteno z varnostjo in zdravjem pri delu ter ekologijo, s tega vidika je sestavni del vsakega celovitega poslovnega procesa. Da se tega zavedamo, nenazadnje potrjujejo že pridobljeni certifikati ISO 9001 (zagotavljanje kakovosti) in ISO 14001 (ekologija), potekajo pa aktivnosti za pridobitev certifikata OHSAS (varnost in zdravje pri delu).

Naj zaključim tokrat »po gasilsko« - Na pomoč!

Pintar Franc



2212 ali 2213

AKTIVNA UDELEŽBA SODELAVCEV ACRONI-ja NA 13. KONFERENCI O MATERIALIH IN TEHNOLOGIJAH V PORTOROŽU

V dneh od 10. do 12. oktobra je v Portorožu potekala 13. konferenca o materialih in tehnologijah. Konferenca združuje posvetovanja o metalurgiji in kovinskih materialih, o materialih in vakuumsko posvetovanje. Predstavniki ACRONI-ja smo na konferenci sodelovali z govornimi prispevki ter s plakati.

Glavni direktor ACRONI-ja, prof. dr. Vasilij Prešeren, je v predavanju z naslovom

**»SEDANJOST IN
PRIHODNOST
SLOVENSKEGA
JEKLARSTVA V
EVROPSKEM IN
SVETOVNEM
PROSTORU«**



prikazal poslovanje podjetja ACRONI ter strategijo slovenske jeklarske industrije v prihodnjem desetletnem obdobju.

Z govornimi prispevki so delo na posameznih področjih predstavili naslednji sodelavci RR:

**Alenka Kosmač, Boris
Arzenšek:
PRILOŽNOSTI IN
IZZIVI PRI IZDELAVI
DUPEKSNIH
NERJAVNIH JEKEL**



Vizija ACRONI-ja je postati drugi največji proizvajalec debele pločevine iz nerjavnih jekel in doseči tretjinski tržni delež v Evropi. Z investiranjem v proces toplotne obdelave se zmogljivosti proizvodnega procesa bistveno povečujejo, kar obenem pomeni velike možnosti pri širitvi proizvodnega programa. Debela pločevina iz dupleksnih nerjavnih jekel je tržno zanimiv izdelek z visoko dodano vrednostjo.

Dupleksna nerjavna jekla vsebujejo približno naslednje masne deleže: 22 % Cr, 5 % Ni, 3 % Mo in 0,15 % N. Izzivi, ki se pojavljajo v industrijskem procesu izdelave, so: precipitacija intermetalnih faz v širokem temperaturnem območju in

pokanje površine in/ali robov izdelka v procesu vročega valjanja.

S sistematskim delom je bila večina ovir odpravljena in proizvedena industrijska šarža dupleksnega nerjavnega jekla.

**Boštjan Pirnar: RAZVOJ
POSTOPKA IZDELAVE
NERJAVNEGA JEKLA
DUPLEX**



Narejen je bil postopek izdelave, predelave in končne obdelave nerjavnega jekla duplex S32205 (W.Nr.1.4462), namenjenega za debelo pločevino. Za izdelavo osnovnega (prvega) tehnološkega postopka je bil uporabljeno predhodno pridobljeno znanje primerljivih vrst jekel kot tudi, in predvsem, laboratorijske preskusne metode za nerjavno jeklo duplex. Tehnološki postopek se je stalno dopolnjeval oziroma popravljal glede na zadnje pridobljene tehnološke podatke. Za optimiziranje procesa

ACRONI

izdelave nerjavnega jekla duplex smo izvajali dodatne preskuse.

Janko Kokošar, Anica Pesjak, Miran Bricelj, Jure Stevanovič, Aleš Čop, Filip Marinšek:

PRIMERJAVA MERITEV MAGNETNIH LASTNOSTI V ENOPLOŠČNEM JARMU IN EPSTEINOVEM JARMU

Opravili smo meritve magnetnih lastnosti tipičnih vzorcev jekel EV 12, EV 15, EV 18 in EV 21 v Epsteinovem jarmu, v jarmu za eno Epsteinovo ploščico in v jarmu za plošče dimenzij 500 mm × 500 mm.



Glavni cilj teh meritev je bil, da dobimo faktor, s katerim iz meritev magnetnih izgub na enoploščnem jarmu lahko izračunamo magnetne izgube, ki bi jih dobili v (standardiziranem) Epsteinovem jarmu. Meritve v enoploščnem jarmu je možno opraviti hitreje, zato lahko nadzorujemo magnetne lastnosti takoj po žarjenju kolobarja na CRNO-liniji. Vprašanje izračuna pa je zaradi nelinearnosti magnetilnih krivulj bolj zapleteno, kot je videti, zato smo naredili primerjavo raznih parametrov. Kažejo se tudi možnosti za pridobitev še več informacij iz takšnih meritev, kot na primer za diagnostiko mikrostrukture materiala.

Stanislav Jakelj, Alenka Kosmač, Jožef Triplat, Milan Klinar, Darko Gregorič, Franci Perko: IZDELAVA JEKLA ZA VISOKOTEMPERATURNO OBSTOJNE FOLIJE, NAMENJENE ZA KATALIZATORJE DIZELSKIH MOTORJEV

Konec leta 2002 smo razvili in izdelali novo vrsto feritnega nerjavnega visokolegiranega jekla iz skupine ognjevzdržnih jekel – MKM CrAl4.



V letu 2003 smo tovrstno jeklo poskusno uvedli v proizvodnjo in v letu 2004 začeli redno proizvodnjo za nemškega kupca. Jeklo se uporablja kot tanko valjana folija debeline 30 µm za navitje katalizatorskih konvertorjev v dizelskih motorjih.

Katalizatorji iz kovinskih materialov imajo sposobnost, da se hitro prilagodijo pogojem delovanja motorja. V kratkem času dosežejo visoko delavno temperaturo in tako opravijo funkcijo čiščenja izpušnih plinov. Obenem pa imajo sposobnost zadržati svojo prvotno obliko in dobre fizikalne lastnosti v ekstremnih delovnih razmerah. Te prednosti se posebej dobro kažejo pri kratkotrajnem delovanju motorja, v primerjavi z podobnimi izdelki iz keramike.

Povpraševanje po tovrstnem materialu narašča. Toda tehnologija izdelave je zahtevna in ji marsikateri proizvajalec jekla ni kos. Proces in sama tehnologija izdelave jekla

morata biti načrtovani in vodeni tako, da od starega železa do hladno valjanih kolobarjev pridemo v 48 urah, ne da bi se material ohladil na sobno temperaturo in tako spremenil kakovostne karakteristike. Naš končni proizvod je hladno valjan trak debeline 0,5 mm.

Erika Bricelj, Aleš Lagoja, Marjan Kunšič, Jani Novak, Borut Lešnik, Slavko Ažman: MOŽNOSTI IZDELAVE DEBELE PLOČEVINE IZ MIKROLEGIRANIH JEKEL Z RAZLIČNIMI MEHANSKIMI LASTNOSTMI IZ ISTE VRSTE JEKLA TER Z ENKRATNO TOPLOTNO OBDELAVO

V proizvodnem programu ACRONI-ja imamo debelo pločevino iz različnih vrst jekel s povišanimi napetostmi tečenja. Predpisane mehanske lastnosti teh pločevin dosežemo v poboljšanem stanju.

Cilj preiskav, ki smo jih izvedli na jeklu NM490K, je bil ugotoviti, ali predpisane mehanske lastnosti lahko dosežemo že z enkratno toplotno



obdelavo. Tako bi sprostili kapacitete linije za kaljenje in popuščanje, obenem pa tudi zmanjšali porabo energije.

V okviru naloge je bilo izvedenih več vrst laboratorijskih toplotnih obdelav pa tudi industrijski poskus kaljenja.

Mehanske lastnosti industrijsko kaljenih plošč so nekoliko slabše od lastnosti laboratorijsko kaljenih, ugotovili pa smo tudi, da na lastnosti pločevine poleg toplotne obdelave vpliva tudi izhodno stanje toplo valjane pločevine (način ohlajanja po valjanju).

Preiskave bomo nadaljevali s ciljem osvojiti optimalno kombinacijo kemične sestave jekla, pogojev toplega valjanja in ohlajanja po valjanju, ki bo omogočala doseganje predpisanih mehanskih lastnosti pločevine že v kaljenem stanju.

Na plakatni sekciji pa smo se predstavili z naslednjima prispevkoma:

Martin Jeram, Filip Marinšek, Janko Kokošar:
PORAZDELITVE
ELEKTROMAGNETNIH
LASTNOSTI
ELEKTROPLOČEVINE Z
DEBELINAMA 0,50 IN
0,65 mm



Vrsta elektropločevine je definirana po standardu EN10106. Ta navaja za vsako vrsto maksimalne vrednosti izgub pri magnetenju in minimalne vrednosti magnetne polarizacije. ACRONI s svojo paletto izdelkov pokriva pločevine z debelino 0,50 mm z 3,0–8,0 W/kg, pri debelini 0,65 mm pa med 3,5 W/kg in 8,0 W/kg.

V letu 2004 so bile izdelane elektromagnetne porazdelitve (izgube pri magnetenju, magnetna polarizacija in relativna permeabilnost) elektropločevine. Gaussove krivulje kažejo minimalno prekrivanje elektromagnetnih lastnosti elektropločevin glede na njihovo kemično sestavo.

Anamarija Kofol, Filip Marinšek, Aleš Čop, Vanda Hartman:
OPTIMIRANJE
POGOJEV ŽARJENJA V
NOVIH ZVONASTIH
PEČEH

Zaradi povečanja produktivnosti in izboljšanja kakovosti žarjene pločevine je bila v ACRONI-ju v letu 2004/2005 izpeljana naložba v žarilne zvonaste peči.

V zvonastih pečeh poteka mehko, rekristalizacijsko in sferoidizacijsko žarjenje. Razlika med novimi in starimi pečmi je v zaščitni atmosferi žarjenja. Žarjenje v starih pečeh je potekalo pri 95 % N₂ in 5 % H₂, v novih pečeh pa pri 100 % H₂.

Prednosti žarjenja pri 100 % H₂ so: krajši časi žarjenja, izboljšanje kakovosti (čista površina, minimalno obarvanje trakov, zmanjšanje možnosti pregretja, enakomerne mehanske lastnosti in mikrostruktura po dolžini kolobarja), zmanjšanje števila baz, manjša poraba energentov. Izvedli smo meritve temperaturnega profila žarilnega ciklusa v starih in novih zvonastih pečeh na štirih 16-tonskih kolobarjih in naredili primerjavo:

v starih pečeh notranji ovoji niso dosegli minimalnih zahtevanih temperatur, medtem ko so zunanji ovoji presegli nastavljene temperature;

v novih pečeh so vsi kolobarji (notranji, srednji in zunanji ovoji) presegli minimalno zahtevano temperaturo 660 °C in niso presegli nastavljenih temperatur.

Ocena uspešnosti žarjenja na podlagi doseženih elektromagnetnih lastnosti žarjenih kolobarjev elektropločevin v novih pečeh:

- izgube pri 1,0 T in 1,5 T so pri vseh vrstah elektropločevin nižje kot v starih pečeh;
- indukcija je približno enaka;
- mehanske lastnosti so v povprečju višje pri kolobarjih, žarjenih v novih pečeh.

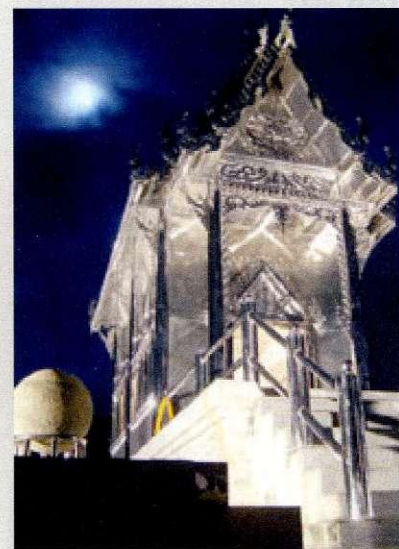
Optimiranje postopkov žarjenj še poteka.

Alenka Kosmač

In še zanimivost
iz sveta jekla

VERA V
NOVE
MATERIALE

V gozdnem in hribovitem območju blizu Mjanmar (pred letom 1989 pod imenom Burma)– Tajske meje stoji majhen in osupljiv budistični tempelj.



Tempelj je bil zgrajen leta 1999 kot dejanje vere in obeležje dvainsedemdesetega rojstnega dne tajskega kralja. Material, ki so ga izbrali za gradnjo, je nerjavno jeklo AISI 304. Po mnenju graditelja templja je nerjavno jeklo idealen konstrukcijski material, ki lahko traja tisoč let.

V preteklosti so kraj uporabljali menihi, ki so peščili v Thung Yai Naresuan, ki je svetišče v divjini.

Gradnja templja iz nerjavnega jekla bi stala približno 125.000 dolarjev, vendar je material v teži sedem ton, poklonil graditelj. Gradnja običajnega templja bi bila precej dražja, saj naj bi po oceni izvajalca znašala med 750.000 in 2,5 milijona dolarjev.

Tempelj predstavlja kombinacijo tradicionalne budistične arhitekture in fantazije.

Alenka Kosmač

NA KRATKO

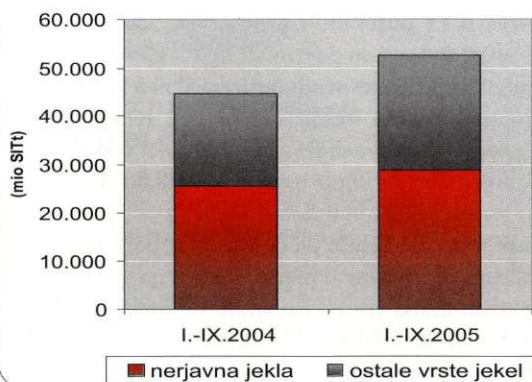
INVESTICIJSKA DEJAVNOST

Tudi letos nadaljujemo z intenzivnim investiranjem. Za plačilo naložb smo v prvih devetih mesecih namenili 2.507 mio SIT. 1.722 mio SIT predstavljajo lastna sredstva, 786 mio SIT pa posojila. Zadolženost za osnovna sredstva se je v letošnjem letu celo zmanjšala, saj je bilo odplačanih za 142 mio SIT več posojil, kot je bilo koriščenja novih.

VREDNOSTNA PRODAJA

V letošnjih devetih mesecih smo v ACRONIJU prodali 199.310 ton izdelkov in zanje iztržili 53.661 mio SIT. V istem obdobju lani pa smo iz ACRONIJA odpremili 205.386 ton v skupni vrednosti 45.113 mio SIT. Vrednostno je prodaja torej porasla za 8.548 mio SIT.

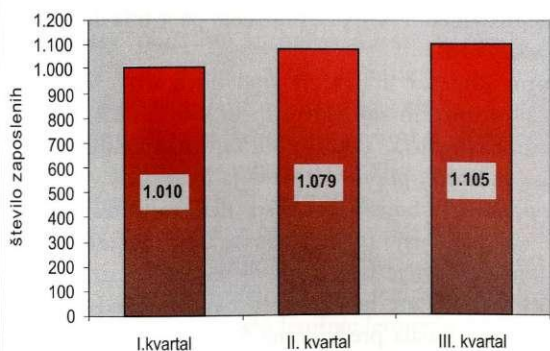
VREDNOSTNA PRODAJA (v mio SIT)



ŽE TRETJIČ IZPLAČALI DODATEK ZA PRISOTNOST

V mesecu oktobru smo že tretjič letos izplačali dodatek za prisotnost. Do dodatka so bili upravičeni delavci, ki v

ZAPOSLENI - ŠT. UPRAVIČENIH DO DODATKA

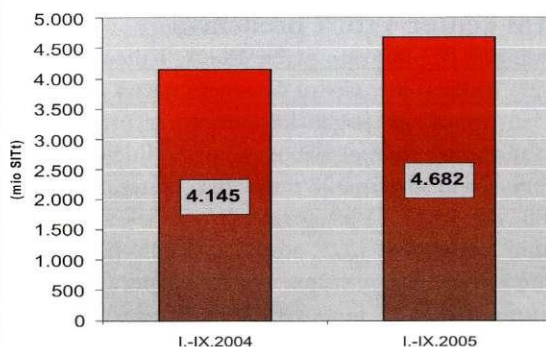


posameznem četrtletju niso болоvali oziroma imeli neopravičenih izostankov.

PLAČE IN STROŠKI POVEZANI Z DELOM

Za plače delavcev in druge stroške, povezane z delom, smo v letošnjih devetih mesecih namenili 537 mio SIT oz 12 % več kot v enakem obdobju lani.

SREDSTVA PORABLJENA ZA STROŠKE DELA



Ekonomika - Kontroling

Sanacija kopalnic

Zaradi zamakanja sten je sanacija kopalnic poteka v dveh fazah. Prva faza (sanacija polovice kopalnic na severni strani) naj bi bila zaključena predvidoma v sedmih dneh. Žal zaradi zamakanja meteorne vode ob dežju (mesta zamakanja še niso odkrili) dela še vedno potekajo. Šele ko bodo sanirali ta del



kopalnic in garderob, bodo izvajalci lahko nadaljevali s popravili v drugem delu kopalnic. Vodstva Profitnih centrov in zaposleni so bili obveščeni o začetku del, ki pa se, kot kaže, ne bodo končala tako hitro.

Prosimo za strpnost in razumevanje.

Janez Vilman

Proizvodnja v septembru

V septembru smo izdelali rekordnih 25.703 ton končnih izdelkov. Tak uspešen rezultat so nam omogočile zadostne medfazne zaloge, ugodna naročila in seveda uspešno delo vseh zaposlenih. Skupaj smo odpremili 25.311 ton, kar je 10,8 odstotka več, kot smo načrtovali v gospodarskem načrtu. Ti odlični rezultati se bodo odrazili tudi v poslovnem rezultatu.

Profitni center Vroča predelava

Proizvodnjo v PC VP smo začeli šele 5. septembra, kajti takrat smo uspešno in v okviru časovnega načrta zaključili z zamenjavo zgornjega pogonskega motorja predogrodja. Načrtovano proizvodnjo slabov smo zaključili do 29. septembra. Odlili smo 24.128 ton slabov, od tega 6.564 ton nerjavnih vrst jekel. Delež nerjavnih vrst jekel v skupni proizvodnji znaša kar 27,5 odstotka. Kljub povišanemu deležu nerjavnih jekel je večina specifičnih porab v okviru načrtovanih, nekoliko je povečana le specifična poraba električne energije. Kljub velikim naporom pa nismo uspeli doseči načrtovanega izplena.

Proizvodnja v Jeklarni je tekla brez večjih težav. Vseh nenačrtovanih zastojev je bilo 92 ur ali 12,7 odstotka koledarskega časa. S 60 urami prednjačijo tehnološki zastoji kot posledica dveh prodorov, enega na VOD in enega na kontilivu. Poleg tega Jeklarna ni obratovala 216 ur, oz. 30 odstotkov koledarskega časa.

Za mesec september lahko trdimo, da je bil eden

najuspešnejših mesecev letošnjega leta v sektorju Valjarna. S 5. septembrom je bil uspešno zaključen remont z vgradnjo drugega pogonskega motorja na blumingu. Težave ob zagonu so bile zanemarljive, tako da je proizvodnja stekla brez večjih zapletov. V dobrih petindvajsetih dneh je bilo zvaljano 27.021 ton slabov ter prevaljano 388 ton vložka, kar je dalo odlično povprečno dnevno proizvodnjo 1075 ton. S temi proizvodnimi rezultati je Valjarna oskrbela finaliste z zadostno količino vložka za nemoteno delo v tekočem mesecu.

Zaradi letnega remonta je bil načrtovani čas zastojev zelo visok, saj je Valjarna mirovala 31,38 odstotka razpoložljivega časa. Vseh nenačrtovanih zastojev je bilo le 8,92 odstotka, od tega pa kar 6,55 odstotka vzdrževalskih, kar je odločno preveč. Največ zastojev so povzročili izpadi glavnih pogonov na blumingu, težave s cevovodi odškajevalnika bluminga ter okvara na grebenjakiških štekla. Ob letnem remontu je bil zamenjan najbolj obremenjen del cevovoda sekundarnega odškajevalnika. Ker je kljub temu še prihajalo do pokanja cevi, smo te dele reklamirali dobavitelju.

Pri valjanju nerjavne debele pločevine so se pojavljale težave zaradi neustrezne površine -i prečnih luskin na spodnji strani plošč, vzdolžni kratki risi na isti strani ter kratki in globoki risi ob robovih in sredini. Te napake nastajajo na vseh agregatih valjarne od potisne peči do sekatorja. Za reševanje te problematike je zastavljenih več dolgoročnih aktivnosti, tako na potisni peči kot na blumingu.

Profitni center Hladna predelava

Skupna dosežena proizvodnja hladno valjanih trakov in toplo valjanih trakov je znašala 16.135 ton, kar je 485 ton več, kot je bilo načrtovano z operativnim načrtom. Tako smo izdelali 10.519 ton hladno valjanih trakov, 5.004 ton toplo valjanih trakov, namenjenih prodaji, in 612 ton razrezanih toplo valjanih trakov, namenjenih za izdelavo profilov.

Delo v posameznih sektorjih je cel mesec potekalo brez večjih nepredvidenih zastojev, prav tako pa je bila dobra tudi oskrba z vložkom.

V sektorju Priprava in luženje smo imeli na lužilni liniji SSAP 124 ur prostih zmogljivosti, ki smo jih izkoristili za večja vzdrževalna dela. Tako so bili zamenjani natezni valji, ožemalne valjčnice, popravilo peskarja in ostale stvari, ki se bodo odražale v boljši kakovosti nerjavnih trakov. Na Regeneraciji se izvajajo redne tedenske ustavitve in pregledi. Ob zadnji ustavitvi je bila ugotovljena močna izrabljenost zgornjega dela kolone in v mesecu oktobru predvidevamo sanacijo, ki bo trajala predvidoma 5 dni. Na Nevtralizaciji smo v tem mesecu nevtralizirali 171 m³ odpadne kisline iz PC PDP.

V sektorju Valjarna – Žarilnica smo v prvih dveh dneh septembra zaključili letni remont linije CRNO in zaradi tega je bila celotna proizvodnja dinamo pločevine nekoliko nižja.

REKORDNA PROIZVODNJA POLGOTOVIH ELEKTROPLOČEVIN NA LINIJI CRNO

V četrtek, 20. oktobra, je bila na liniji CRNO dosežena nova najvišja dnevna proizvodnja polgotovih elektropločevin, in sicer 285.820 kg.

Ta rezultat sta dosegli izmeni 1 (Bilbija, Dovžan, Sadikovič, Kazič), ki je izdelala 143.960 kg in izmena 4 (Benič, Nuhanovič, Grbič, Mitovski), s proizvedenimi 141.860 kg.

Od navedene količine je bilo kar 30 kolobarjev v debelini 0,50 mm in 8 kolobarjev debeline 0,65 mm. Preračun podatkov, in ob upoštevanju, da znaša maksimalna hitrost linije 52m/min, nam pokaže, da je linija od razpoložljivih 24 ur, kar 22 ur obratovala na maksimalni hitrosti.

Za ta resnično izjemen rezultat izmeni 1 in izmeni 4 v imenu vodstva PC Hladna predelava iskrene čestitke.

Direktor PC HP Darko Gregorič

Je pa bila v tem mesecu dosežena druga najvišja dnevna proizvodnja, in sicer 270 ton. Ostale linije v tem sektorju, kakor tudi v sektorju Finalizacija, so obratovale z minimalnimi zastoji.

Doseženi izplen HVT znaša 88,7 odstotka kar je 1,1 odstotka nad načrtovano vrednostjo. Izplen je bil presežen pri vseh kvalitetnih grupah in za 0,4 odstotka tudi pri ogljičnih jeklih. Pri proizvodnji TVT je rezultat še boljši, saj izplen znaša 92 odstotkov, kar je 5,9 odstotka nad načrtovano vrednostjo.

Tako dober rezultat je posledica dejstva, da je bila večina nizkoogljčnih kvalitet odpremljenih brez dodatnega obreza.

Tudi pri specifičnih porabah je bil mesec zaključen dokaj uspešno. Tako beležimo nekoliko višjo od načrtovane le porabo zemeljskega plina na žarilnih pečeh SAN. Vzrok je v tem, da smo poleg novih peči občasno obratovali tudi s starimi, kar pa nam je po drugi strani omogočalo lažje delo v nadaljnjih fazah predelave.

Profitni center Predelava debele pločvine

V septembru smo izdelali 9.767 ton debele pločvine, kar predstavlja 107 odstotkov operativnega načrta. Proizvodnja je bila presežena na vseh kvalitetnih grupah. Proizvedeno je bilo kar 3.758 ton nerjavne pločvine, česar zaradi 8-dnevnega remonta Ebner kalilne peči, ki je ozko grlo pri omenjeni proizvodnji, nismo pričakovali.

Večje težave je povzročila dvakratna okvara MES ravnalnika v sklopu SACK razrezne linije, kar se je reševalo z prerazporejanjem vložka na ostale ravnalnike, ob nekoliko nižji storilnosti linije.

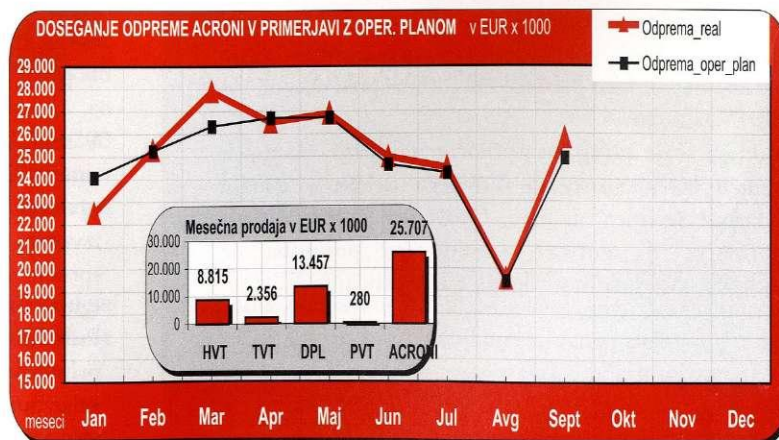
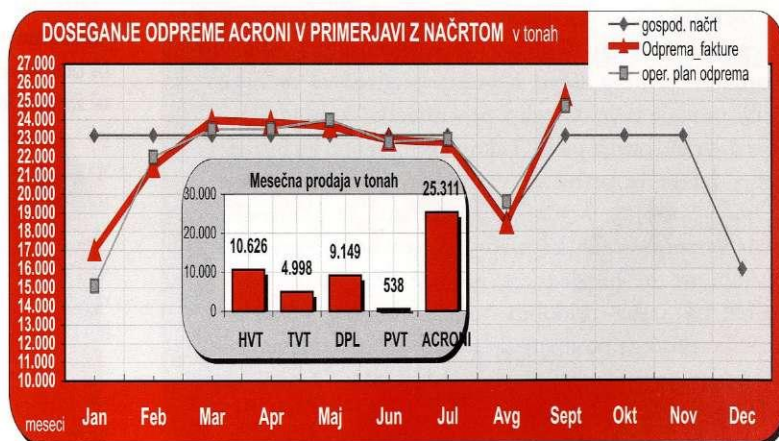
Na potroških smo v septembru dosegli odlične rezultate. Specifična poraba električne energije je bila z 81,3 Kwh/t izdelka nižja od načrtovane za 18,7 odstotka, glede na letošnje povprečje pa kar za 23,6 odstotka. Rezultati na specifični porabi zemeljskega plina so še boljši. Dosežena poraba z 29,85 Nm³/t izdelka je nižja od načrtovane porabe za 33,7 odstotka, glede na letošnje povprečje pa za 23,7 odstotka.

Dosežen izplen v septembru je višji od načrtovanega za 0,2 odstotka. Na nerjavnem programu je bil presežen za 1,1 odstotka, na programih navadne konstrukcijske pločvine in legirane pločvine pa je kot že celo letošnje leto nižji od načrtovanega za 0,5 oziroma 0,3 odstotka.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ. dipl. inž.

poslovanje v septembru

	NERJAVNA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOGLJ. in			KON.LEGIR. in			SKUPAJ		
	JEKLA			DINAMO, ELM. S			ELMAG			NAVAD. KON. JEK.			JEKLA za POBOLJ.					
	realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan	
	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%
JEKLARNA, PROGA																		
JEKLARNA	6.564	6.400	103	4.006	5.700	70	1.192	700	170	9.751	9.400	104	2.288	1.800	127	23.802	24.000	99
VALJARNA	6.296	5.980	105	4.329	6.000	72	1.326	920	144	12.336	8.800	140	2.282	2.300	99	26.569	24.000	111
IZDELKI ...PROIZVODNJA																		
HVT	1.156	1.000	116	6.075	6.200	98	2.129	2.000	106	143	100	143	1.011	1.000	101	10.514	10.300	102
TVT	259	250	104	97	100	97				4.091	4.000	102	558	400	139	5.004	4.750	105
DPL	3.755	3.700	101							5.067	4.600	110	942	800	118	9.764	9.100	107
PVT										421	600	70				421	600	70
ACRONI	5.171	4.950	104	6.172	6.300	98	2.129	2.000	106	9.722	9.300	105	2.511	2.200	114	25.703	24.750	104
IZDELKI ...ODPREMA v tonah																		
HVT	1.161	1.000	116	6.380	6.200	103	1.972	2.000	99	96	100	96	1.017	1.000	102	10.626	10.300	103
TVT	243	250	97	114	100	114				4.114	4.000	103	527	500	105	4.998	4.850	103
DPL	3.498	3.700	95							4.707	4.600	102	944	800	118	9.149	9.100	101
PVT										505	550	92	33			538	550	98
ACRONI	4.903	4.950	99	6.493	6.300	103	1.972	2.000	99	9.422	9.250	102	2.520	2.300	110	25.311	24.800	102
IZDELKI ...ODPREMA v EUR x 1000																		
HVT	2.435	2.107	116	4.467	4.446	100	1.123	1.143	98	63	65	97	846	828	102	8.815	8.590	103
TVT	433	501	86	56	49	114				1.530	1.521	101	346	347	100	2.356	2.419	97
DPL	9.890	10.302	96							2.644	2.628	101	892	712	125	13.457	13.641	99
PVT										280	285	98				280	285	98
ACRONI	12.757	12.910	99	4.523	4.495	101	1.123	1.143	98	4.237	4.213	101	2.084	1.887	110	25.707	24.934	103



4. SEJA KOMISIJE ZA PRIVATIZACIJO SIJ — SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA

Komisija za vodenje in nadzor postopka prodaje kapitalske naložbe Republike Slovenije, ki jo predstavljajo delnice oziroma deleži SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., s prodajo odvisnih družb – Slovenska industrija jekla, d. d., (v nadaljevanju Komisija) je 28. septembra 2005 na 4. seji obravnavala osnove za spremenjeni program privatizacije v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla. Ob tem se je podrobneje seznanila z razmerami na svetovnem trgu in analizirala dosedanje prodaje odvisnih družb skupine.

Komisija je sodila, da se tudi v prihodnje dopušča možnost prodaje posameznih hčerinskih družb, podrobno pa bo analizirala možnost umika države s prodajo delnic SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., oz. možnost privatizacije holdinga. V prid odločitvi o privatizaciji skupine SIJ – Slovenska industrija jekla govori dejstvo, da pri preteklih prodajah jedrnih družb (ACRONI in Metal Ravne) zavezujoče ponudbe niso zagotavljale doseganja ciljev prodaje. Komisija je poudarila, da temeljna cilja prodaje ostajata krepitev učinkovitosti in konkurenčnosti slovenskega jeklarstva ob ustrezni lastniški strukturi jeklarskih družb ter doseganje največje možne kupnine za državo za zmanjšanje javnega dolga. Komisija predvideva, da bi se ti cilji prodaje lažje dosegli s privatizacijo skupine SIJ – Slovenska industrija jekla. Tak pristop zagotavlja hitrejši izstop države iz lastništva v sistemu, hkrati pa ostaja možnost postopne privatizacije, dodatno je omogočen sočasen izstop ostalih lastnikov, zagotovljena pa je tudi fleksibilnost in preglednost prodaje. Za podrobnejše analize bo treba pridobiti tudi revidirana poslovna poročila tekočega poslovnega leta, saj bo treba natančno preučiti tržne možnosti prodaje delnic SIJ – Slovenska industrija jekla.

Na osnovi navedenih ugotovitev bo sprejeta odločitev o postopku prodaje oz. modelu privatizacije sistema. Ne glede na izbran model privatizacije se bo izvedel mednarodni javni razpis. Če bodo vsi postopki tekli po načrtih, naj bi bila prodaja zaključena predvidoma do konca leta 2006.

Komisija se je poleg tega odločila zaustaviti postopek prodaje 80-odstotnega poslovnega deleža v družbi Elektrode Jesenice, d. o. o. Odločitev je temeljila na ugotovitvi, da nobena posredovana ponudba ne omogoča doseganja zastavljenih ciljev prodaje.

Mag. Andreja Jernejčič

IZBOR ŠTIPENDISTOV ZA ŠOLSKO LETO 2005/06

Po letu 2007 se nam obetajo večji obsegi upokojevanj naših sodelavcev. Le-te bo potrebno nadomestiti z novimi zaposlenimi. Eden izmed načinov pokrivanja teh potreb v prihodnosti je aktivna politika štipendiranja na tehničnih smereh srednjih šol in fakultet.

Za šolsko leto 2005/06 smo razpisali 40 štipendij, in sicer:

RAZPISANE ŠTIPENDIJE	ŠTEVILO RAZPISANIH ŠTIPENDIJ	ŠTEVILO PROSILCEV	ŠTEVILO PODELJENIH ŠTIPENDIJ
Strojni mehanik	14	22	14
Strojni tehnik	20	26	20
Elektrotehnik elektronik	1	2	2
Elektrotehnik energetik	1	1	1
Univ. dipl. metalurgije	1	5	2
Univ. dipl. strojništva	2	8	5
Univ. dipl. elektrotehnike	1	10	2

Število prosilcev je presegalo število razpisanih štipendij, zato smo se poleg ostalih kriterijev za določitev štipendij dodatno odločili še za testiranje:

- ocene sposobnosti kandidatov ter
- za test koncentracije in dosežkov.



S testi smo želeli povečati objektivnosti izbora najbolj ustreznih kandidatov za odobritev štipendij. Poleg tega pa se testni rezultati večinoma primerjajo z rezultati populacije; izvemo torej, kam se posameznik po lastnosti ali sposobnosti uvršča, v kakšni meri je le-ta pri njem izražena (glede na ljudi istega spola v isti starostni skupini). Psihološki testi so preverjeni v številnih raziskavah in imajo primerne merske lastnosti (predvsem zanesljivost in veljavnost), kar pomeni, da so boljši temelj odločanja kot le vtis, ki ga dobimo o nekom.

Nasveti, če se slučajno znajdete v situaciji, da ste testirani:

- bodite spočiti, zdravi in naspani. Pred testiranjem ne uživajte snovi, ki bi lahko negativno vplivale na vaše počutje in mišljenje;
- obnašajte se primerno, vaše vedenje je del rezultata;
- pozorno poslušajte navodila; pomembno je, da razumete, kaj se od vas pričakuje. Sprostite se; trema je odveč, zaupajte vase.

Seveda to ne pomeni, da do napak ne prihaja; še vedno lahko izberemo kandidata, ki ne bo uspešen, ali zavrremo ustreznega. Žal nimamo čudežne metode, da do napak ne bi prihajalo, njihovo možnost pa vsekakor zmanjšamo z uporabo več virov podatkov.

Vir: <http://www.finance-on.net/show.php?id=134427>

Nataša Karo

SOFINANCIRANJE USPOSABLJANJA IN IZOBRAŽEVANJA

Na podlagi naše prijave dne 3.8.2005 na javni razpis za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih, ki ga je objavil Zavod RS za zaposlovanje (Ur.l. RS št. 62/05 in 67/05), smo bili uspešno izbrani. Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih je delno sofinancirano iz sredstev Evropskega socialnega sklada ter iz sredstev Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Predmet pogodbe, ki smo jo podpisali z Zavodom RS za zaposlovanje, je izvajanje in sofinanciranje izobraževanja in usposabljanja oseb, z namenom dviga izobrazbene ravni zaposlenih, pridobitve ustreznih znanj in spretnosti, spodbujanja razvoja podjetij in ohranjanja delovnih mest ter preprečevanje prehoda presežnih delavcev v odprto brezposelnost.

Sofinancirane so aktivnosti, v skladu s potrjenim projektom usposabljanja in izobraževanja na podlagi prijave. Rok izvajanja aktivnosti in sofinanciranja, je od 10.7. 2005 do 30.9.2007. Programi posebnega usposabljanja so sofinancirani v višini 25 % vrednosti, kar pomeni 8.029.200 SIT, programi splošnega usposabljanja pa so sofinancirani v višini 50 % vrednosti, kar pomeni 15.503.500 SIT, skupaj dobimo 23.532.700 SIT.

Za sodelovanje pri pripravi dokumentacije se zahvaljujemo vsem vodjem, ki so razdelali načrt izobraževanja za svoje zaposlene.

Maja Smolej

JUBILANTI DELA

10 LET:

EDIN BEČAREVIČ
MILOŠ KOZELJ

PC Hlad. pred.
PC Hlad. pred.

20 LET:

FRANCI JANŠA
DARJA OBLAK
GABER POGAČNIK
MOHAMED ŠABIČ
BRANE ČIMŽAR
DRAGO GIRANDON
HUSEIN SELMAN
VIDANKA ŽIVKOVIČ
BOJAN GOLOB
SENAD NUHANOVICH
MUSTAFA MAKŠ PAŠIČ
MIRSAD ZAIMOVIČ
MARIJA TRIVIČ
TANJA DOLINŠEK

PC VP Jeklarna
PC VP Valjarna.
PC VP Valjarna
PC VP Valjarna
PC Hlad. pred.
PC Hlad. pred.
PC Hlad. pred.
PC Hlad. pred.
PC PDP
PC PDP
PC PDP
PC PDP
Kemija
Prodaja

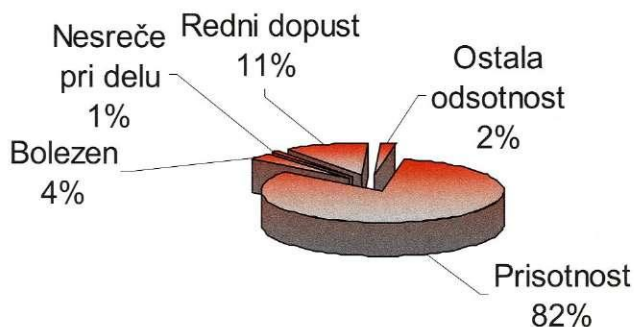
30 LET:

JELKA ROZMAN

Kemija

Iskrene čestitke!

ODSOTNOST



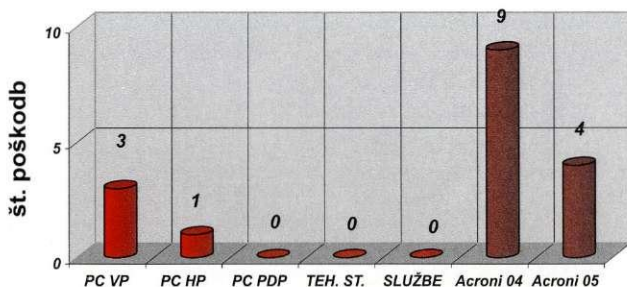
V letošnjem septembru je bila odsotnost z dela za skoraj dva odstotka manjša kot leta 2004 v istem mesecu. Manj je bilo vseh vrst odsotnosti: zaradi bolezni, zaradi poškodb pri delu, zaradi rednih letnih dopustov in tudi ostale odsotnosti je bilo manj kot lani.

Ivanka Mavri

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

V mesecu septembru 2005 so se pripetile 4 poškodbe pri delu. Poškodovani so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb v preteklosti odsotni z dela 270 delovnih dni, to je več kot 22 delovnih dni na poškodbo.

ŠTEVILO POŠKODB PO ENOTAH



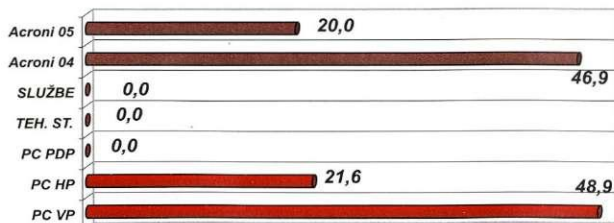
V PC HP v tem mesecu ni bilo poškodb pri delu, beleži se le začetek bolovanja delavca, ki je imel poškodbo v avgustu.

V mesecu septembru 2004 se je v primerjavi s septembrom 2005 pripetilo pet poškodb pri delu več. Trend padanja števila poškodb v ACRONI-ju tako narašča.

mesec	PCVP	PC HP	PC PDP	TEH.ST.	SLUŽBE
September 2004	4	2	1	1	1
September 2005	3	1	0	0	0

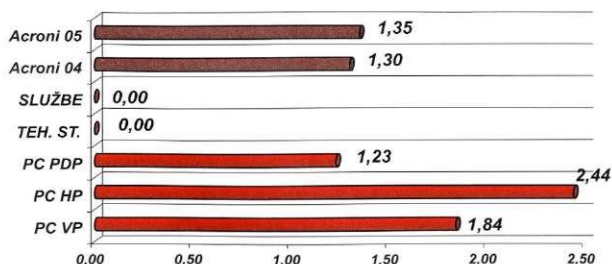
Pogostost na ravni ACRONI-ja je v primerjavi s septembrom 2004 nižja. V tekočem mesecu pa je največja v PC Vroča predelava in PC Hladna predelava. V PC

POGOSTOST-F2
(število poškodb/milijon proizvodnih ur)



Predelava debele pločevine, tehnične storitve in službe ni pogostosti poškodb.

RESNOST POŠKODB-G1
(izgubljenih. dni /1000 proizvodnih dni)



Na ravni ACRONI-ja je resnost v primerjavi z mesecem septembrom 2004 višja. Največja resnost poškodb je v PC Hladna predelava, PC Vroča predelava, PC Predelava debele pločevine, tehnične storitve in službe.

Jure Vindiš, Franc Pintar

ODGOVORNOST VODILNIH IN VODSTVENIH DELAVCEV ZA VARNO IN ZDRAVO DELO

V skladu s 24. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu smo organizirali seminar za vodilne in vodstvene delavce za varno in zdravo delo. Vodil ga je mag. Borut Brezovar, univ.dipl.pravnik – glavni inšpektor RS za delo in dolgoletni vodja seminarjev s tega področja.

Vsebina seminarja:

- glavne lastnosti zakona o varnosti in zdravju pri delu in drugih predpisov, ki urejajo to področje,
- odgovornost lastnika oz. vodilnega delavca za zagotavljanje varnega in zdravega dela v primerjavi z odgovornostjo delojemalca,
- nadzor nad izvajanjem predpisov s področja delovnih razmerij ter varstva in zdravja pri delu,
- problematika izjave o varnosti z oceno tveganja,
- zaključna razprava o problematiki varnosti in zdravja pri delu.

Med bolj zanimivimi temami je bila primerjava odgovornosti med delodajalcem oz. odgovornimi osebami ter delavcem/delojemalcem. Odgovornost odgovorne osebe ni samo v organiziranju/vodenju proizvodnje temveč tudi v nadzoru nad izvajanjem predpisov. Poseben poudarek je bil dan internim splošnim aktom, ki so osnova za vsako disciplinsko ukrepanje pri dokazanih kršitvah.

Pri Zakonu o delavnih razmerjih je večjo pozornost namenil »Pogodbi o zaposlitvi«, v kateri daje država obvezne vsebine, ki predvsem ščitijo delavca kot šibkejšega partnerja. Kot pomembno vsebino je poudaril naštevanje del in nalog.

Maja Smolej

ZAKAJ JE POMEMBNO PREPOZNATI SVOJ VEDENJSKI POTENCIAL IN POTENCIAL SODELAVCA, KI GA VODIM

KAKO ZAZNAVAMO IN OCENJUJEMO DRUGE LJUDI?

Včasih se nam dogodi, da z ljudmi lahko vzpostavimo kakovostno komunikacijo že takoj, ko jih spoznamo. Imamo občutek, da komunikacija kar sama teče in da smo »na isti valovni dolžini«. Toda, včasih se nam dogodi, da s kakšnim posameznikom preprosto ne moremo najti pravega stika, v komunikaciji z njim smo okorni, nerodni ter nesproščeni in zdi se nam, da so občutki na njegovi strani podobni. Le zakaj je temu tako? Odgovor je običajno skrit v razlikah v našem vedenju. Poglejmo si.

V vsakdanjem življenju pogosto ocenjujemo in presojamo vedenje drugih ljudi. Prav tako pa pogosto tudi drugi ocenjujejo nas. Tega ne počnemo samo na osnovi dejanskega poznavanja in izkušenj. Nasprotno, zdi se, da so mnoge naše predstave in prepričanja že izoblikovane in pod velikim vplivom stereotipov. Skušajte opazovati ljudi in videti boste, kako hitro boste na podlagi opaženih karakteristik (privlačnosti, spola, rase ...) sklepali na nevidne osebnostne lastnosti. Glede na videz, vloge in okoliščine, v katerih ljudje nastopajo, kar nekako pričakujemo, kako se morajo obnašati, kakšne so njihove lastnosti.

Včasih nam samo besedne oznake zadostujejo, da jih avtomatično povežemo z drugimi vedenjskimi lastnostmi. Recimo, da nam je nekdo za neko osebo povedal, da je »topla«. Ta opis na bo sugeriral še vrsto drugih lastnosti (prijetna, ljubezniva, čustvena, prijazna, družabna ...), ki bodo verjetno bolj pozitivna, kot če bi slišali, da gre za »hladno« osebo.

V glavi imamo celo množico teh tihih povezav, prepričanj in pričakovanj. Velikokrat se niti ne zavedamo, kako pogosto se po njih ravnamo in kako pogosto sodimo z njihovo pomočjo. Gre za naše intuitivne predstave, pojmovanja in miselne sheme – navadno se jih v celoti sploh ne zavedamo. Nosimo jih v svojih glavah in nam služijo za našo osebnostno ocenjevanje.

Na naše zaznavanje in presojanje drugih torej vpliva več dejavnikov. Na podobo, ki si jo ustvarimo o neki osebi, vplivajo poleg videza in vedenja te osebe ter naših neposrednih zaznav tega vedenja tudi naše izkušnje, prepričanja, stališča, predsodki in tudi vrsta nezavedno delujočih predstav o osebnosti. Prav zaradi tega ni težko razumeti, da je naše osebnostno zaznavanje in presojanje

lahko napačno. Prav to pa je razlog, zakaj je koristno in celo nujno poznati ter uporabljati znanstveno podprt model za presojo vedenjskih značilnosti posameznika.

PREDSTAVLJAJTE SI, DA NE BI VEDELI, DA OBSTAJAJO ŠTIRI STRANI NEBA

Poglejmo si torej sistem, po katerem bomo lahko bolj točni pri ocenjevanju posameznikovega vedenja.

V svojem pionirskem delu "Psihološki tipi" je dr. Carl G. Jung predložil, da imajo ljudje različne temeljne nagnjenosti, kar jim daje različen pogled na okoliščine. Ti različni pogledi in naravnosti so se izkazali kot zelo primerni za razumevanje organizacijskih in kulturnih razmer ter potreb ljudi v povezavi z motivacijo in vodenjem. Razumevanje posameznikovih razlik je osnova za izboljšanje sporazumevanja, sodelovanja in izgradnje učinkovitih ter visoko moralnih skupin (timov).

EKSTRAVERTIRANOST IN INTROVERTIRANOST ali ZAHOD IN VZHOD

Ljudje se razlikujejo po svojih temeljnih nagnjenostih, ki se nanašajo na njihova zanimanja v "zunanjem svetu" v nasprotju z "notranjim svetom". Carl G. Jung je skoval dva izjemno priljubljena izraza "ekstravertiranost" in "introvertiranost", s katerima opisujemo ti dve različni usmerjenosti. Carl G. Jung je poudaril dejstvo, da mora oseba, kljub nagnjenosti k ekstravertizaciji, prav tako posvečati pozornost svojemu notranjemu svetu in lahko celo zahteva, da postane v odvisnosti od okoliščin včasih introvertirana. Obratno seveda velja za introvertirane. Jungova teorija pravi, da osebni razvoj izhaja primarno iz razumevanja samega sebe. V sliki 1 si lahko ogledamo ključne značilnosti ekstravertiranih in introvertiranih. Katera usmerjenost torej prevladuje pri nas samih, pri naših sodelavcih in v našem timu. Naše prevladujoče lastnosti močno določajo način naše medsebojne komunikacije in tudi način, kako se lotimo nalog, ki so pred nami. V timu, kjer je večina posameznikov ekstravertirana, je komunikacija zelo živahna, odločitve se

hitro sprejemajo, konflikti se odprto in včasih tudi glasno razrešujejo, tempo dela je hiter in ljudje so bolj kot k premisleku usmerjeni v akcije. Tak tim bo lahko uspešen v primeru, da je tudi narava njihovih nalog taka, da zahteva hitrost, zavzetost in hitre spremembe ter akcije. V primeru soočanja z nalogami, ki zahtevajo premislek, usklajevanje, premišljene odločitve in sistematičen pristop pa bo tak tim naletel na ovire, saj naravnih potencialov za tako ravnanje v skupini ni.

Slika 1: Introvertiranost - ekstravertiranost



RAZUM IN ČUSTVA ali SEVER IN JUG

Pri sprejemanju odločitev je Carl G. Jung odkril, da obstajata dva osnovna načina odločanja. Eden od teh je z uporabo logične analize na odmaknjen in neoseben način, drugi pa sprejemanje odločitev na subjektiven/oseben način. Neosebni način je imenoval "mišljenje"; bolj osebni (subjektivni način) pa je imenoval "čustvovanje". V Sliki 2 so prikazane značilnosti posameznikov, ki so bolj usmerjeni k nalogam in logičnim odločitvam ter značilnosti

Slika 2: Razmišljanje in čustvovanje



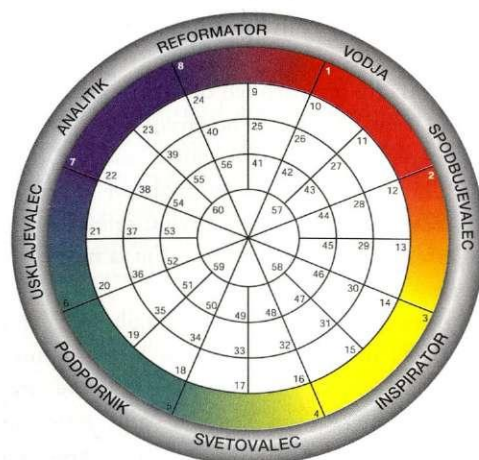
posameznikov, ki so bolj usmerjeni k odnosom in čustvenim odločitvam. Pri vodenju ljudi sta pomembni obe

komponenti. Vodje morajo biti usmerjeni k nalogi, biti pozorni na številke, dejstva, morajo izvajati nadzor in skrbeti, da so naloge pravočasno in kakovostno opravljene. Pri tem jim naravna usmerjenost k nalogam lahko pomaga in je to njihov potencial, ki jih pri vodenju podpira. Prav tako pa mora vsak vodja obvladovati tudi odnose z ljudmi. Znati mora poslušati, graditi pozitivno klimo, sodelovanje in občutek povezanosti, pri čemer jim naravna usmerjenost k odnosom lahko pomaga. Vodja se mora torej v prvi vrsti zavedati, kaj pri njem prevladuje, da je lahko pozoren tudi na svoje slabosti in razvija tiste potenciale, ki mu naravno niso dani. Človek se seveda ne more spremeniti, lahko pa zavestno usmerja svoje vedenje in razvija tudi nove veščine pristopa ter dela z ljudmi.

RAZLIČNI VEDENJSKI TIPI LJUDI

Če Jungove funkcije združimo v sistem, dobimo štiri osnovne vedenjske tipe osebnosti, med katerimi ima vsak svoje lastnosti, prednosti in omejitve. Na Sliki 3 so različni vedenjski tipi prikazani z različnimi barvami, ki kot simboli ravno tako ponazarjajo značilnosti posameznega tipa. RDEČI so ekstravertirani in usmerjeni k nalogam, RUMENI so ekstravertirani in usmerjeni k ljudem, ZELENI so introvertirani in usmerjeni k ljudem ter MODRI, ki so introvertirani in usmerjeni k nalogam. Seveda ima vsak izmed nas vse štiri vedenjske naravnosti znotraj sebe, toda ključno vprašanje je, katere so tiste, ki prevladujejo in določajo naš običajen odziv na ljudi in okoliščine. Naše vedenje namreč določa kako – na kakšen način bomo vstopili v komunikacijo z drugimi ljudmi in tudi kako – na kakšen način se bomo lotili nalog na delovnem mestu. Ljudje so bistveno bolj uspešni in učinkoviti pri opravljanju delovnih nalog, ki so blizu njihovi naravi, njihovemu značilnemu načinu vedenja. Zato je pomembno ugotoviti vedenjski potencial nas samih, naših sodelavcev in ta potencial razvijati v smeri še bolj učinkovitega opravljanja nalog na konkretnem delovnem mestu.

Slika 3: Sistem Insights, ki nam omogoča prepoznavati vedenjski potencial posameznika



Marjana Laibacher Rogelj, univ.dipl.psih.

KAKŠNE SO PRAKTIČNE KORISTI UGOTAVLJANJA VEDENJSKEGA POTENCIALA POSAMEZNIKA?

1. SELEKCIJA, PREMEŠČANJE in NAPREDOVANJE SODELAVCEV

V prvi vrsti je selekcija pravih ljudi tisto področje, kjer je nedvomno potrebno opredeliti zahteve delovnega mesta in poiskati posameznika s kompatibilnim vedenjskim potencialom, da bo lahko učinkovito in uspešno opravljal delovne naloge. Izbor posameznika, čigar narava ni skladna z zahtevami delovnega mesta, bo posledično imelo negativne učinke v uspešnosti opravljenega dela ter nezadovoljstvu posameznika kot tudi njegovih sodelavcev in vodij. Z uporabo jasnega sistema lahko kadrovik in vodja učinkovito sodelujeta pri izboru primernih kandidatov.

2. RAZVOJ VODIJ

Vodja je v vsaki organizaciji ključ do uspeha. Zatorej velja najprej spomniti na znan rek: »Kdor pozna druge, je učen, kdor pozna samega sebe, je moder.« (Lao Tse) Vodja mora za učinkovito vodenje pristopati k ljudem na različne načine, saj so ljudje v njegovem timu, kot smo ugotovili, lahko zelo različni. Prvi korak je, da vodja najprej sam ugotovi, kakšen je njegov prevladujoč vedenjski slog. Z zavedanjem svojih lastnosti, prednosti in pomanjkljivosti lahko vodja izgradi bolj fleksibilen pristop k vodenju različnih situacij, ki jih funkcija vodenja zahteva.

3. VODENJE SODELAVCEV

Vodja ima okoli sebe različne sodelavce, katerim mora dnevno delegirati različne naloge. S sposobnostjo prepoznavanja različnih vedenjskih potencialov svojih sodelavcev vodja lahko naloge delegira, vodi in nadzoruje na bistveno bolj učinkovit način. Lahko izbira pravega človeka za pravo nalogo, lahko prilagaja svoj stil vodenja različnim sodelavcem in na ta način dosega večjo učinkovitost kot tudi večje zadovoljstvo zaposlenih.

4. RAZVOJ VSEKEGA POSAMEZNIKA V PODJETJU

Posameznik lahko učinkovito opravlja svoje delo, če jasno prepozna svoje značilnosti, svoje prednosti in pomanjkljivosti ter jih prilagaja različnim delovnim situacijam. Zavedanje sebe je torej prvi in osnovni vir sprememb in razvoja. Posameznik se tudi lažje vklopi in sodeluje v timskem delu, če premosti subjektivnost v ocenjevanju ljudi, ki običajno temelji na temu, da imamo

radi tiste, ki so nam podobni, in neradi tiste, ki so od nas različni. Posameznik mora spoznati pomen različnosti in jo na konstruktiven način tudi v timskem delu upoštevati in izkoriščati.

5. TIMSKO DELO IN VZDUŠJE

Različnost med nami je dejstvo in za razvoj vsakega tima tudi nujno potrebna značilnost. Različnost pa lahko spodbuja tudi konflikte in neučinkovito komunikacijo. Vsak tim mora za to, da lahko sodeluje kot delovna in učinkovita skupina, poznati zakaj in v čem smo si različni, te razlike sprejeti in jih pri svojem sodelovanju celo spodbujati in uporabljati. Prepoznavanje in sprejemanje razlik v vedenju posameznika je vsekakor potreben korak, ki ga mora prehoditi vsak tim, v katerem želimo ustvariti učinkovito komunikacijo in sodelovanje.

6. RAZVOJ ZAPOSLENIH IN LETNI RAZGOVORI

Vodja mora spremljati delo in kariero zaposlenih in vsaj enkrat letno z njimi opraviti letni razgovor. Leti razgovor je razgovor o posameznikovi dosedanji učinkovitosti na delovnem mestu, njegovim potencialnim točkam razvoja veščin na delovnem mestu in razvoja kariere v dolgoročnem smislu. Kako oceniti posameznika in v katero smer ga razvijati, je ključno vprašanje? Pri tem se zopet dotaknemo posameznikovega vedenja, njegovih pozitivnih potencialov, zaradi katerih ima dobra izhodišča za posamezne delovne naloge, in hkrati tudi omejitev, ki jih vodja lahko zaposlenemu pomaga prepoznati in razvijati.

Torej, kakšen je vaš vedenjski potencial in kakšen je vedenjski potencial vaših sodelavcev? Vpogled v to vprašanje je pomembno izhodišče za razvoj nas samih in naših sodelavcev v smeri zastavljene strategije podjetja.

V podjetju Vernar VTC d.o.o. uporabljamo INSIGHTS KRO – mednarodno priznano Kadrovske Razvojno Orodje, s katerim pomagamo številnim slovenskim organizacijam odgovoriti na vprašanje, kako ugotoviti potencial posameznika in ga razvijati v smeri njihove vizije, strategije in ciljev.

Marjana Laibacher Rogelj, univ.dipl.psih.

Adecco - PODPORA ŠPORTNIKOM V NJIHOVI PROFESIONALNI KARIERI

Adecco

Ljubljana, 14. september 2005. V Torinu, Italiji, je 11. februarja 2005 Mednarodni Olimpijski Komitej (MOK) skupaj s sodelovanjem podjetja ADECCO, predstavil »Program razvoja zaposlitvene kariere za profesionalne športnike«, s katerim želimo pomagati profesionalnim športnikom v prehodu na trg dela ob koncu njihove športne kariere. Adecco v Sloveniji se je takoj za tem povezal z Olimpijskim komitejem Slovenije, ki je pozdravil program in naše sodelovanje.

Tako smo v program do danes **sprejeli že 24 profesionalnih športnikov** iz različnih športnih disciplin, kot so alpsko smučanje, biatlon, roket, tenis, odbojka, atletika. Do sedaj se je **zaposlilo 7 športnikov**, od tega 5 v gospodarstvu na področjih turizma, oglaševanja, kadrovanja, dva pa sta ostala aktivna v športu kot trenerja. Med bolj znanimi športniki je zaposlitev dobila tudi Britta Bilač, naša odlična skakalka v višino. Zaposlila se je v Hotelu Mons, kot organizatorica prireditve, kjer je svojo novo poklicno kariero začela s prvim septembrom letos.



Britta Bilač in Miro Smrekar, izvršni direktor Adecca na predstavitvi programa Adecca na OKS.

Povezali smo se tudi z Košarkarsko zvezo Slovenije, Biatlonsko zvezo Slovenije, Teniško zvezo Slovenije, Rokometnim klubom Krim in drugimi športnimi klubi, z željo povečati zavest športnikov o možnostih kariere izven športa ter ponujeni pomoči pri iskanju nove zaposlitve po končani športni karieri. Športniki so program sprejeli z velikim zanimanjem.

Za letošnje leto smo si zastavili cilj, da bomo program pričeli izvajati v 13 državah. Ker si tudi v Adeccu postavljamo nove cilje takoj, ko stare dosežemo, se danes program izvaja v 24 državah, med katerimi so poleg Slovenije še Italija, Belgija, Francija, Velka Britanija, ZDA, Poljska, Češka, Nizozemska, Romunija, Nova Zelandija, Avstralija, Koreja, Japonska,

Španija, Norveška, Finska, Nemčija, Danska, JAR, Kanada, Švedska, Madžarska, Švica. V program je vključenih okrog 5.500 športnikov, število udeležencev pa raste vsak dan.

Adecco sodeluje na projektu z več kot 24 vodji projektov in njihovimi timi, s katerimi smo pripravili posebno metodologijo, ki vključuje profesionalno osebnostno analizo, načrtovanje kariere, dodatno izobraževanje, svetovanje in posredovanje dela ter moralno oporo. Pri prehodu iz profesionalne športne kariere na trg dela nameravamo pomagati dodatnim 2000 športnikom. Znanja in sposobnosti športnikov, ki so si jih pridobili v času športne kariere, so izjemno pomembne, zato menimo, da je naša odgovornost, da jim pomagamo uspeti tudi v svetu dela.

Adecco bo izvajal program **brezplačno za vse športnike**, ki bodo sodelovali v programu v podpori z Mednarodnim Olimpijskim Komitejem.

Opomba:

Skupina ADECCO je vodilno podjetje na svetu na področju rešitev upravljanja z človeškimi viri. Prisotni smo v 74 državah sveta z več kot 6.000 poslovalnicami in vsak dan posredujemo delo na svetovni ravni več kot **700.000** delavcem pri **250.000** strankah in s tem ustvarjamo »NOVI SVET DELA«. V Sloveniji smo prisotni od leta 2000.

Adecco je tudi uradni pokrovitelj zimskih olimpijskih iger Torino 2006, kjer bomo izbrali in vpeljali 20.000 prostovoljcev.

V Sloveniji se je ADECCO že povezal z Košarkarsko zvezo Slovenije, s katero smo zastavili program za košarkarje.

Za dodatne informacije prosimo da kontaktirate

Adecco H.R., d.o.o.
Trdinova 9, 1000 Ljubljana
www.adecco.si

Kontakt:
Maja Murko, Telefon: 041 886 435
E-mail: maja.murko@adecco.si

Sara Habjan, Telefon: 051 376 384
E-mail: sara.habjan@adecco.si

KONFERENCA IISI

V Seulu je v začetku oktobra potekala 39.redna letna konferenca združenja proizvajalcev jekla (IISI). Osnovne teme letošnje konference so bile: splošni trendi povpraševanja in ponudbe, gibanje cen osnovnih surovin za proizvodnjo jekla ter nove tehnologije in razvoj jeklarske industrije.

Povpraševanje po jeklu se bo letos povečalo na malo manj kot en milijon ton, kar je tri odstotke več kot lani. V prihodnjem letu naj bi se povpraševanje povečalo za 4 – 5 odstotkov, na 1,040 – 1,055 milijarde ton.

Regija	2004	2005	2006	2005/2004	2006/2005
				sprem. (v %)	sprem. (v %)
Evropa	192	190	198	-1	4
Države bivše SZ	45	45	48	2	5
NAFTA	151	145	149	-4	3
Sred.in Juž.Amerika	33	33	36	1	7
Afrika	20	20	21	3	5
Bližnji vzhod	28	29	31	3	7
Azija in Oceanija	502	534	570	6	7
Svet	971	996	1.040 - 1.055	3	4 - 5

Kitajska že nekaj let beleži zelo visoke stopnje rasti. V letošnjem letu se bo povpraševanje povečalo za 28 milijonov ton oziroma za 10 odstotkov, v prihodnjem letu pa za 20 – 30 milijonov ton. Delež Kitajske v svetovnem povpraševanju, ki je lani znašal 28 odstotkov, se bo prihodnje leto povečal na skoraj eno tretjino.

Regija	2004	2005	2006	2005/2004	2006/2005
				sprem. (v %)	sprem. (v %)
Svet	971	998	1.040 - 1.055	2,7	4,0 - 5,5
Kitajska	272	300	320 - 330	10,3	7,0 - 10,0
Ostali svet	699	698	720 - 725	-0,2	3,0 - 3,5

Potrošnja jekla (v kg/prebivalca)

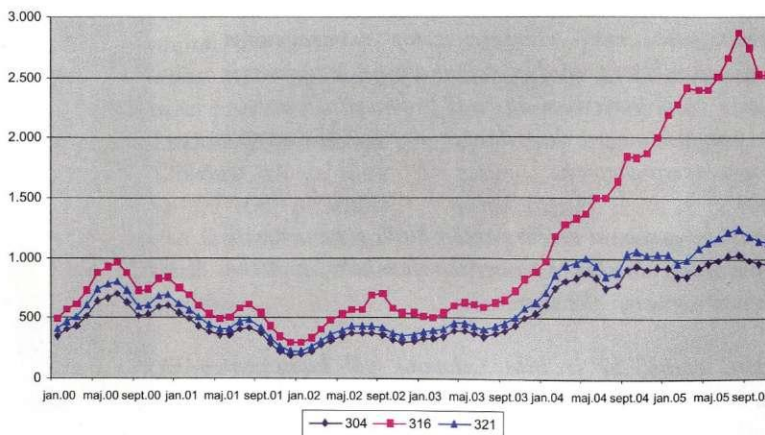
	2002	2003	2004	2005	2006
Slovenija	513,0	482,0	635,0	661,7	696,5
Svet	146,7	157,3	171,0	177,7	180,8

Doplačila za legure

Zaradi zniževanja cen osnovnih surovin za proizvodnjo nerjavnih jekel (nikelj, nerjavni jekleni odpadki, fero legure) se v zadnjih mesecih znižujejo tudi doplačila za legure. Kljub zniževanju pa so doplačila še vedno bistveno višja kot v preteklih letih.

Janka Noč

Gibanje doplačil za legure - 2000 do 2005 (v EUR/t) - Evropa



Nova varnostna služba

Pisma s podobno vsebino, kot smo ga objavili v prejšnji številki Novic, smo tudi ta mesec našli v skrinjicah po obratih. V nadaljevanju lahko preberete, kakšna pooblastila in naloge imajo uslužbenci, ki varujejo naše podjetje.

O nedisciplini v zvezi z registriranjem prisotnosti smo že pisali v eni od prejšnjih števil Novic.

Uredništvo

Zaradi stalnih pripomb na delo bivše varnostne službe in indicev, da imamo med nami nekatere sodelavce, ki si želijo kruh zaslužiti z raznimi nečednimi posli, smo se v poslovodstvu odločili, da je prišel čas za zamenjavo varnostne službe. Postopek izbire novega izvajalca teh storitev smo izvedli v skladu z našimi internimi pravili. Povpraševanja smo posredovali na več različnih naslovov in nato med prispelimi ponudbami, ki so jih na naš naslov posredovale G7, Sintal, Varnost Kranj in 1 agent, kot najustrežnejšega izbrali 1 agent. Primopredaja poslov se je izvršila 1.9.2005 ob 12.00 uri.

Novi varnostniki so za delo poprijeli resno, kar smo občutili vsi. Pri opravljanju svojega dela imajo varnostniki naslednja pooblastila in naloge:

- **opozoriti osebo**, naj se oddalji z območja, iz objekta ali prostora, ki ga varuje (v nadaljnjem besedilu: varovano območje), če se tam neupravičeno zadržuje;

- **ugotoviti istovetnost osebe** pri vstopu oziroma izstopu z varovanega območja, kadar je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, ki ga varuje, ali če tako določajo pravila na varovanem območju;

- **površinsko pregledati vrhnja oblačila, notranjost vozila in prtljago osebe** pri vstopu oziroma izstopu z varovanega območja, če je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, ki ga varuje, in če oseba s tem soglaša;

- **preprečiti osebi vstop oziroma izstop z varovanega območja**, če ta odkloni pregled iz prejšnje alineje, če nasprotuje ugotavljanju njene istovetnosti ali če so podani drugi razlogi, zaradi katerih je nujno potrebno, da se ji vstop oziroma izstop z varovanega območja prepreči;

- **zabtevati od osebe**, ki ogroža varnost ljudi, premoženje ali red na varovanem območju, **da z ogrožanjem takoj preneha** ali da zapusti varovano območje;

- **zadržati osebo**, ki je bila zalotena pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca, do prihoda policije;

- **uporabiti sredstva za vklepanje**, če drugače ne morejo zadržati osebe iz prejšnje alineje;

- **uporabiti fizično silo**, če drugače ne more preprečiti osebi vstopa oziroma izstopa z varovanega območja, preprečiti neposrednega ogrožanja življenja ljudi ali premoženja, ki ga varuje ali zadržati osebe do prihoda policije;

- **uporabljati video nadzorne sisteme in voditi evidenco obiskovalcev** na varovanem območju.

Njihovo delo in poostren nadzor, zlasti nad žigosanjem in vnosom alkohola v ACRONI, so dali rezultate. V kratkem času so odkrili kar nekaj primerov, ko so se zaposleni žigosali in niso bili na delu, ko so žigosali druge, v službo prinašali alkohol, spali na delovnem mestu in drugo. Žal mi je, da se to dogaja v ACRONI-ju. Skupaj si prizadevamo za boljši ACRONI, zato takšnih stvari ne moremo in ne smemo dopustiti. Pravila, ki smo jih sprejeli, naj veljajo za vse. Nedopustno je, da nekdo na delo ne pride, čeprav ima v sistemu beležen delovni dan, ker je nek ustrežljiv sodelavec žigosal tudi njegovo kartico. Vsak od nas ima kdaj slab dan, ko se mu ne ljubi vstati iz postelje, pa vseeno vstanemo in pridemo! Nedopustno je, da nekateri v službo prinašajo alkohol in da so na delovnem mestu v vinjenem stanju, da na delovnem mestu spi, da med delovnim časom hodijo po zasebnih opravkih ipd... Če bomo to tolerirali, potem »jutri« za ACRONI ne obstaja. Da se razumemo – gre samo za nekaj takšnih, ki sistem izrabljajo, in tem so novi varnostniki trn v peti.

Veriga je močna toliko, kot je močan njen najšibkejši člen. Pravi ACRONI-jevci se zavedamo, da je DELO VREDNOTA in da je danes IMETI MOŽNOST DELATI IN ZASLUŽITI, PRIVILEGIJ. Tisti, ki zlorabljajo sistem in pravila, niso pravi ACRONI-jevci. Prav je, da jim povemo, da ne sodijo v naš kolektiv. Novi varnostniki nam bodo pri tem samo pomagali.

Petra Filipič Špiler



V JESENIŠKI ŽELEZARNI POLEG JEKLA KUJEJO IN UTRJUJEJO TUDI BRATSTVO IN ENOTNOST NAŠIH NARODOV

...Še imamo kočarje in bajtarje v bližnji okolici, ki se ubijajo na krpici zemlje ali hlapčujejo kulakom za borno plačilo. Zakaj ne bi mogli vseh teh ljudi, pa tudi vseh hlapcev in dekel vendarle že enkrat prepričati, da za njih na vasi ni prave in resnične bodočnosti, ampak bodo zaživel človeka vredno življenje šele takrat, ko se bodo priključili armadi delavcev v industriji, rudarstvu, gradbeništvu in ostalih panogah, ki so ključne za našo petletko. Tako pa ...

V železarno, ki še vedno trpi za kroničnim pomanjkanjem delovne sile, se vsak dan stekajo novi in novi delavci. Prihajajo od blizu in daleč, v zadnjem času pa je zlasti čutiti močan dotok mladincev z gradbišč »avtoceste bratstva in enotnosti«. Na tej veliki akciji so mnogi, ki so dotlej životarili širom domovine, spoznali pravi smisel dela in veličino naše borbe za lepši jutri, (žal pa ne tudi za lepši danes, ki se je dolga desetletja za večino prikazoval v prispodobni Potemkinovih vasi). Ko so jim (agitatorji) med drugim predstavili tudi jeseniško železarno, se niso obotavljali; mnogi so si (v hipu) zaželeli priti med nas in se uvrstiti med prvoborce izgradnje socializma.

In prišli so. Seveda pa ni dovolj, da novo delovno silo samo sprejmemo in zaposlimo, ampak ji moramo nuditi tudi vse ugodnosti, ki so v danih okoliščinah možne, kar pa ni vedno lahko. Pri nas je nadvse kočljivo stanovanjsko vprašanje, zato mnogi domačini nasploh radi opozarjajo, da na Jesenicah ni moč nastaniti niti enega človeka več. K sreči so to le govorice omahljivcev in črnogledov, medtem ko uprava železarne ne misli tako in tudi ne sme, če hoče obdržati nove delavce.

Tako je gradbeni oddelek ŽJ nekdanje pisarne tovarne elektrod na Blejski Dobravi že preuredil v lična stanovanja, ki ustrezajo vsem higienskimi in drugim standardom. Petnajst svetlih sob je opremljenih z

vsem potrebnim inventarjem, v posteljah so mreže in žimnice s platnenimi rjuhami ter toplimi odejami. Poleg teh prostorov so v stavbi še krasna umivalnica, kopalnica in moderna stranišča. Zgradili so tudi novo barako, kjer so lepo urejena kuhinja, jedilnica in skladišče živil. Nekdanji graditelji avtoceste so tako dobili svoj novi dom.

Pred vselitvijo so nove delavce sprejeli predstavniki mladinske organizacije, sindikata in uprave ŽJ, mednje pa je prišel tudi direktor tov. Janko Torkar. Med prijetnim srečanjem so jim dali vsa potrebna navodila, jih razmestili v nove prostore, na koncu pa so svečano podpisali (ali podkrižali) pogodbe o delu.

Naslednji dan so si prišleki ogledali vse obrate železarne in večina med njimi je prvič v življenju videla tako veliko tovarno; od presenečenja in začudenja jim je jemalo sapo. Vsi brez izjeme so se odločili ostati na Jesenicah najmanj do konca petletke (nekateri med njimi pa za vselej). Ministru za težko industrijo tov. Francu Leskošku so poslali prav lepe pozdrave z izrazi zadovoljstva nad vtisi ob sprejemu. Obiskala jih je tudi jeseniška godba in jim priredila koncert, za kar so jim bili mladinci zelo hvaležni; izrazili so celo željo, da bi se to večkrat ponovilo.

Nasploh pa jim že lega vasi ponuja lep bivalni standard. V prostem času se lahko sprehodijo skozi svetovno

znano sotesko Vintgar, obišejo Bled in druge okoliške kraje. Takšne in podobne ugodnosti imajo tudi delavci v taboriščih na Javorniku in Jesenicah. Železarna ravnokar končuje tudi večji samski dom na (nekoč mondenem) Bledu, kjer bodo imeli graditelji lepšega jutri še boljše življenjske pogoje.

Torej stisnimo tovariško roko vsem, ki prihajajo k nam od blizu in daleč z željo pomagati uresničevati naše svetle cilje. Ti mladi ljudje namreč prvič stoje pred raznimi stroji in pečmi, povečini so neizkušeni in neokretni. Vse jim je tuje: naši ljudje, govorica in navade. Njihovo zadrego mnogi ignorirajo, nekateri so celo tako neuvidevni, da se jim posmehujejo, namesto da bi jim z uvajanjem v delovni postopek pomagali prebroditi začetne težave. Zato prihaja do številnih pobegov iz podjetja, kar lahko zavezimo le z neposrednimi in stalnimi stiki sindikalnih pododborov in mladinske organizacije s prizadetimi na delovnem mestu vse dotlej, »dokler ne bodo imeli naši bratje z juga razčiščenih vseh pojmov in se obenem privadili dela, ki ga opravljajo, ter okolja, v katerem živijo«, ... se je o nadvse pereči problematiki pomanjkanja industrijske delovne sile razpisal »Jeseniški kovinar« v obdobju obnove domovine in prve petletke.

Po raznih člankih zapisal:
Zdravko Kovačič

GLEDALIŠČE V ACRONI-JU



JUBILEJNA UPORIZITEV "POLOMA" V ACRONIJU

Jesenice so v letu 2005 preplavile obletnice:

100-letnica rojstva jeseniškega delavskega pisatelja, pesnika in dramatika TONETA ČUFARJA,

60-letnica povojnega delovanja jeseniškega gledališča, 30-letnica zadnje uprizoritve Čufarjeve drame POLOM.

Na prošnjo Gledališča Toneta Čufarja je tokrat jeseniški ACRONI odprl vrata kulturi in zgodovini ter jubilejni (tokrat že četrti) uprizoritvi Čufarjevega gledališkega dela POLOM. Gre za veliko ambientalno uprizoritev v javniški obratu PVT (predelava valjanih trakov). Četrti uprizoritvi predstave (po tridesetih letih) novo svežino in ideje dodajata mladi ustvarjalki, režiserka Andreja Kovač in scenografka Vasilija Fišer. Delo nastaja z domačo igralško skupino desetih igralcev. Več kot polovica od desetih igralcev je tesno povezana z ACRONIJE (zaposleni, nekdanji delavci, otroci delavcev...). Te dni nastaja scena, pri kateri sodelujejo: ACRONI, GORNJESAVSKI MUZEJ, GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA, GORENJSKA



Gledališčniki na ogledu prizorišča.



ČUFARIADA

Na 100. rojstni dan Toneta Čufarja, 14. novembra bo Osnovna šola Toneta Čufarja Jesenice organizirala ČUFARIADO. Celodnevno druženje bodo predstavniki Čufarjevih šol iz Maribora, Ljubljane in Jesenice zaključili z obiskom v ACRONIJU in ogledom predpremiere POLOMA.

OBLAČILA. Prav tako te dni zadnjo podobo dobivajo kostumi, gledališki list in plakat, nezanemarljive pa so zahtevne priprave na premiero, ki bo za Jesenice velik in predvsem DRUGAČEN dogodek, saj je prizorišče za gledališče novo in nevsakdanje.

Premiera bo na 100. rojstni dan Toneta Čufarja, 14. novembra.

POLOM s svojo uvodno slovesnostjo bo hkrati veljal kot začetek 18. ČUFARJEVIH DNI, festivala ljubiteljskih gledališč iz Slovenije in zamejstva. Čufarjevi dnevi so se že uveljavili kot tradicionalni praznik kulture na Jesenicah.

**VABLJENI V
»GLEDALIŠČE V ACRONIJU«.
Predstave si lahko ogledate:**

v ponedeljek, 28. novembra, ob 19.30, ZA IZVEN,
v torek, 29. novembra, ob 19.30, ZA IZVEN,
v sredo, 30. novembra, ob 19.30, ZA IZVEN,
četrtek, 1. decembra, ob 19.30, ZA ABONMA IN IZVEN
in v petek, 2. decembra, ob 19.30 ZA ABONMA IN IZVEN.

Zaposlene v ACRONIJU čakajo vstopnice s POPUSTOM.

Branka Smole

TONE ČUFAR - novembra 1905 se je pri Markežu na Murovi 54, nad cerkvijo na Jesenicah rodil tretji otrok tovarniškega mizarja Antona in matere Ane, sin Tone.

Po 1. svetovni vojni je moral prijeti za vsako priložnostno delo. Bil je zidarski in tesarski pomagač, hlapec in voznik, kot petnajstletnik se je podal v uk k mizarskemu mojstru, zatem v Ljubljano na dveletno mizarsko obrtno šolo, se vrnil na Jesenice in šest let delal v železarni kot mizar. Ves čas pa je imel rad gledališče, knjige, rad je pisal in tudi risal.

Za dramski odsek SVOBODE je napisal nekaj dram, med katerimi je najbolj uspela Tragedija v kleti, pravo neurje pa je povzročila igra Polom, ki je obravnavala razmere v delavskem gibanju.

Tonetu Čufarju so pisali literarni poročevalci. Kot pesnik in pisatelj je sodoživljal vse stiske, poraze in zmage jeseniškega delavstva. Postal je njihov glasnik.

Čufar je zaznamoval tri slovenska mesta: Jesenice-Ljubljana-Maribor. Slednji je bil najplodnejša Čufarjeva življenjska postaja. Med 2. svetovno vojno se je pred Hitlerjevci umaknil v Ljubljano. Toda že junija 1942 so z drugimi Ljubljančani fašisti zajeli tudi Čufarja in ga odgnali v Gonars. Zatem so ga prepeljali v Ljubljano, da bi ga 11. avgusta izročili gestapu. Uklenjen je skočil s tovarnjaka, toda gozda ni dosegel. Umrli je star 37 let. Pokopali so ga v Šentvidu, po vojni pa so ga prepeljali na jeseniško pokopališče, kjer leži v skupem grobu štiridesetih partizanov.

Danes v spomin na Toneta Čufarja nosijo njegovo ime šole na Jesenicah, v Ljubljani in Mariboru, jeseniško gledališče in trg v kulturnem središču Jesenic.

**Vodstvu in vsem v družbi
ACRONI, ki nam pomagata pri
nastajanju predstave,
ISKRENA HVALA
za razumevanje, podporo
in vso pomoč.**

Čufarjevi gledališčniki

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ »NASVIDENJE POLETJE 2005«

V petek, 14. oktobra smo v upravni stavbi ACRONI-ja odprli razstavo fotografij, ki so jih na poletni natečaj poslali naši sodelavci in tudi nekaj bralcev Novic izven ACRONI-ja.

Fotografije smo predstavili že v prejšnji številki Novic, prav pa je, da vam predstavimo še avtorje nagrajenih fotografij. Slavica Indjič je drugič sodelovala na natečaju in bila že drugič nagrajena (na fotografiji tretja z leve).

Franc Pogačar se je letos prvič udeležil natečaja in nas presenetil z zelo dobrimi fotografijami (prvi z leve).

Avtor najboljše fotografije je Bogdan Bricelj, direktor jeseniškega podjetja, ki je večkrat tudi sponzor križanke v Novicah. Že res, da prodajajo tudi digitalne fotografske aparate, vendar poiskati zanimiv motiv je že druga umetnost.



Razstavo je po krajšem kulturnem programu odprl namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovnikar. V svojem nagovoru je poudaril, da je to ena naših najboljših razstav amaterskih fotografij doslej. Avtorjem se je zahvalil za sodelovanje, nagrajencem pa čestital.

**Razstava bo na ogled še prvi teden v novembru.
Vabljeni!**

Lilijana Markež

ZNAMENITI ZOISI – LASTNIKI JAVORNIŠKE FUŽINE

S tem naslovom se je Gornjesavski muzej Jesenice uspešno prijavil na razpis Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Republike Slovenije. V okviru projekta promocije znanosti bomo predstavili družino, ki je obrnila usmeritev jeseniškega železarstva ter zagotovila osnovo za uspešen razvoj javorniške valjarne.

Genealogijo kranjske veje družine Zois je na otvoritvenem predavanju predstavil dr. Miha Prainfalk 25. oktobra ob 18. uri v Kasarni. Predavanju je sledil ogled Vitrine meseca: Kavni servis družine Zois – železo, znanje, tradicija, moč, ugled, v Ruardovi graščini na Stari Savi. Razstava bo na ogled vsak torek, četrtek in petek, od 8. do 14. ure ter ob sredah in sobotah od 10. do 17. ure. Na spremljajočem predavanju bodo 7. novembra v Kasarni na Stari Savi ob 14. uri, predstavljeni zgodovinski in arhivski viri o družini Zois.

Temu bodo sledile muzejske delavnice, ki se bodo začele ob 15.30 v istih prostorih. Udeleženci boste ob vlivanju plavža-svečnika imeli priložnost spoznati, kaj je plavž, kako je videti in kako deluje. Zadnje predavanje v sklopu projekta Znameniti Zoisi – lastniki javorniške fužine boste lahko slišali 8. novembra ob 16. uri, ko bo Borut Razinger predstavil zasebno zbirko mineralov in mineral zoisit.

Kdo so bili Zoisi, po čem jih poznamo, kako so zaznamovali železarstvo oziroma kakšen pečat so pustili, vse to in še več bomo predstavili v času od 25. oktobra do 3. decembra 2005.

Vabljeni na ogled razstave, predavanja in delavnice. Vstop prost!

Helena Filipas

FeRTIK - OPUŠČENI INDUSTRIJSKI OBJEKTI

Razstava umetniških fotografij Blaža Budje (1975) v Kosovi graščini od 3. 11. do 9. 12. 2005

Gornjesavski muzej Jesenice vas v sodelovanju s Koroškim pokrajinskim muzejem vabi v Kosovo graščino na odprtje fotografske razstave avtorja Blaža Budje, z naslovom FeRTIK.

Fotograf Blaž Budja je bil rojen leta 1975 v Kranju in je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. Je samostojni ustvarjalec na področju kulture in urednik fotografije pri srednjeevropskem arhitekturnem časopisu za kulturo prostora Piranesi. Do sedaj je imel pet razstav. V opusu FeRTIK prikaže opuščene industrijske objekte in naprave na Ravnah, na Dvoru, v Celju, v Kranju, v Štorah in na Jesenicah.

»V avtorjevem razstavljenem opusu Fe-RTIK se fotografske podobe nanašajo na specifične ambiente opuščenih železarskih stavb, nosilec vizualne zgodbe ni človeška figura, temveč industrijski arhitekturni objekti pred kamero, ki jih avtor, predstavljene bodisi kot zaključene celote ali pa skozi likovno izolirane segmente, transformira v zgovorne subjekte na fotografiji. V tem primeru predstavlja fotografija hkrati nepravo navzočnost in znamenje odsotnosti. Avtorjev okus je globalen, eklektičen, zato je gibanje njegovega pogleda v smeri kompleksnejših kontekstov in odnosov: sobivanja in

sozvočja opuščenih industrijskih gigantov znotraj sodobnih bivanjskih skupnosti ter prostorov, neposreden odnos sodobne stvarnosti do ostankov preteklosti, zatečeno stanje zgodovine, ki sicer še priča o skupnem duhu, o stoletjih ustvarjalnega zagona, a tudi o družbeni stvarnosti, prepuščenosti usodi, socialnemu propadu in robu preživetja ... (iz kataloga; mag. Simona Javornik: Stvarno - kontekstualno)

»Dediščina nastala v tovarni ali v povezavi z njo je dragocen pomnik preteklosti. Med temi pomniki, pripovedovalci zgodb, je morda še najbolj v nevarnosti industrijska arhitektura, prilagojena tehničnim pogojem proizvodnega procesa. Z menjavo tehnologije se pogosto umikajo in spreminjajo tudi stavbe. Zato je pričujoča, ki predstavlja arhitekturo železarn ali železarskih obratov v Sloveniji, kritičen pogled umetnika, fotografa na njeno stanje. Povezati železarska središča v slovensko in evropsko pot kulture železa ter tako izboljšati možnosti za ohranitev železarske dediščine pa je naša ambicija prihodnosti.«

(iz kataloga; mag. Karla Odar: Tehniška dediščina – opuščeno industrijsko območje)

Razstavo bomo odprli bo v četrtek, 3. novembra 2005, ob 18.00 uri, v galeriji Kosove graščine, Titova 64 na Jesenicah.

Tone Konobelj

POLFINALE CONTINENTALNEGA POKALA

Od 18. do 20. novembra Jesenice gostijo hokejski dogodek, ki ga v bogati zgodovini jeseniškega hokeja še ni bilo. Vsaj na klubski ravni ne. Jeseniški hokejisti so v preteklosti že nastopali na velikih turnirjih (kdo se ne spomni izjemnega nastopa v letu 1995 na turnirju Spartaka v Moskvi, pa nastopov v Evropskem pokalu, Kontinentalnem pokalu), toda še nikoli niso nastopili na turnirju, ki vodi naravnost v finale.

Polfinalni turnir za Kontinentalni pokal je priznanje mednarodne hokejske zveze IIHF jeseniškemu klubu ob uvodu v praznovanje šestdesete obletnice kluba. Po lanskih izjemnih rezultatih (petdeset tekem brez poraza v kakovostni mednarodni ligi in državnem prvenstvu), pa je to priložnost, da se jeseniška ekipa preizkusi tudi v konkurenci izjemnih ekip. Kontinentalni pokal je drugo najmočnejše klubsko tekmovanje pod okriljem IIHF-a. Državni prvaki najboljših šestih evropskih držav (po točkovanju dosežkov vseh reprezentančnih selekcij) igrajo v svoji skupini za naslov klubskega evropskega prvaka. Vse ostale države pa so letos morale svoje prvake prijaviti v tekmovanje za Kontinentalni pokal, v katerem so bili že odigrani kvalifikacijski turnirji. Jeseniški polfinalni turnir bo dal četrtega udeleženca velikega finala (v Sekesfehervarju bo finalni turnir, na katerem igra lanski zmagovalc CC pokala, ruska Lada Togliati, švicarski prvak Zurich in domača Alba, ki je mesto v finalu dobila na podlagi odlične lanske organizacije finala in tretjega mesta v tem tekmovanju).

In kdo prihaja na Jesenice? Prvak Belorusije Yunost Minsk (Belorusija je 12. na lestvici IIHF), latvijski prvak Riga 2000 (Latvija je 9. na lestvici IIHF), ter francoski prvak Grenoble (Francija je 17. na lestvici) le mesto za Slovenijo (16. mesto). Za lažjo primerjavo še uvrstitve nekaterih drugih držav na lestvici IIHF: 1. Kanada, 2. Švedska, 3. Češka, 4. Slovaška, 5. Rusija, 6. ZDA, 7. Finska, 8. Švica, 9. Latvija in 10. Nemčija, Avstrija je 13., Italija 19., Madžarska 22. (na lestvici je 45 držav). Skratka, v treh dneh si boste lahko ogledali šest zares vrhunskih hokejskih predstav.

Ekipa na Jesenice prihajajo že v četrtek, 17. novembra. Vse tri gostujoče ekipe bodo trenirale v dvorani Podmežakla. V petek, 18. novembra, bo ob 15.30 najprej tekma Yunost Minsk : Riga 2000, ob 19.00 pa se bo po svečanem odprtju turnirja ekipa ACRONI-ja pomerila z Grenoblom.

Naslednji dan (19.11.) bo ob 15.30 tekma Grenoble : Riga 2000, ob 19.00 uri ACRONI Jesenice : Yunost Minsk, Tretji dan turnirja pa bo ob 15.30 tekma Yunost Minsk : Grenoble, ob 19.00 pa še tekma ACRONI Jesenice : Riga 2000.

Zmagovalc turnirja se uvrsti na finalni turnir Kontinentalnega pokala. Turnir poteka po ligaškem sistemu (normalno točkovanje, velja tudi neodločen rezultat).

Napovedovati zmagovalca turnirja je skorajda nemogoče. Morda so v manjši prednosti prvaki Latvije in Belorusije, v katerih igra kar nekaj odličnih ruskih hokejistov (nastopajo kot tujci). Izjemno močan je tudi francoski prvak Grenoble, prav tako okrepljen s tujci. Strokovnjaki postavljajo našo

ekipo na četrto mesto, igralci in vodstvo ekipe pa obljublajo, da bodo na vsaki tekmi poizkušali presenetiti. Za morebitni uspeh bo zelo pomembna podpora iz tribun in polna dvorana. Zato vabljeni na zares enkratnega hokejskega dogodek. Zanimivo bo na vseh šestih tekmah turnirja.

Brane Jeršin

KROMPIRJEVE POČITNICE 2005

Počitnice, ki so pred vrati, so za učence in dijake priložnost, da za nekaj dni odložijo šolske skrbi. V prostih dneh pa vam ni potrebno ves čas sedeti pred računalnikom ali televizorjem. Na Jesenicah je kar nekaj možnosti aktivnega preživljanja počitnic.

Mi vam ponujamo nekaj možnosti, ki jih pripravljamo na Zavodu za šport Jesenice.

REKREACIJSKO DRSANJE bo vsak dan počitnic od 31. oktobra do 6. novembra od 14.00 do 15.00 na drsališču v dvorani Podmežaklo. Cena vstopnic je 200 SIT, možna pa je tudi iz izposoja drsalk (cena najema 500 SIT).

MALI NOGOMET 2., 3. in 4.11. od 10.00 do 12.00 v telovadnici osnovne šole Toneta Čufarja pod strokovnim vodstvom trenerjev Nogometnega kluba Jesenice.

NAMIZNI TENIS 2., 3. in 4. 11. od 10.00 do 12.00 ure v dvorani NTK Jesenice v tretjem nadstropju hokejske dvorane.

KEGLANJE NA ASFALTU 2., 3. in 4. novembra od 11.00 do 13.00 ure na Kegljišču Podmežakla (v teh dneh bo možen tudi vpis v kegljaško šolo).

KEGLJANJE NA LEDU v četrtek, 3. novembra, od 19.00 do 21.00 (lahko pridejo tudi odrasli, ne samo dijaki in učenci!)

2. novembra bomo pripravili tudi **KOŠARKARSKI TURNIR TROJK** v športnem parku Podmežakla. Izveden bo v primeru, da se prijavijo vsaj štiri ekipe v konkurenci do petnajst let in vsaj štiri ekipe nad 19 let. Če bo zadostno število prijav in slabo vreme, bo turnir telovadnici. O uri turnirja bodo objavljene ekipe obveščene posebej!

Pa še to! REKREACIJSKO DRSANJE bo po počitnicah vsako nedeljo od 14.00 do 15.00 ure.

Brane Jeršin

TURNIR V JUDU ZA POKAL MESTA JESENIC

V osnovni šoli Prežihovega Voranca je bil v nedeljo, 9. oktobra 2005, že peti turnir za pokal mesta Jesenic. Sodelovali so judoisti in judoistke iz triindvajsetih slovenskih klubov, torej tisti, ki v slovenskem prostoru kaj pomenijo ter vzgajajo mlade športnike, ki se ukvarjajo s tem športom.



Že zgodaj zjutraj so se začela polniti parkirišča okoli telovadnice, da pa se tam nekaj dogaja, so nas opozarjali in hkrati vabili na turnir plakati Judo sekcije Partizan Jesenice ter kažipoti z napisom JUDO. Ob deseti uri se je z odprtjem začel turnir mladih borcev v vseh kategorijah za letnik 1991 in mlajše. Da je šlo zares, priča podatek, da je turnir v koledarju Judo zveze Slovenije in se točkuje za slovenski pokal. Tako se je na blazinah pomerilo 260 mladih in pokazali so zavidljivo raven znanja.

Zelo so se izkazali mladi Jeseničani z odličnimi borbami in njihovi trenerji z vodenjem posameznikov.

Uvrstitve judoistov judo sekcije:

1. mesto: JANJA JUNEŽ, TIM PAHOR, NEJC BERTONCELJ, JASMIN MIDŽAN, ERIK STARC

2. mesto: ERIK ALEŠIČ, JAKA JERALA

3. mesto: ALEKSANDRA GAVRIČ, CLAVDIJA CVETKOVIČ, TINA JEKLER, MARUŠA KAVČIČ, MARKO BABIČ

5. mesto: ALAN KAVČIČ, ALJOŠA BAKAČ, LUKA FILIPIČ, ANJA ALIŠIČ, EVA VEZZOSI

7. mesto: RUDI KOMAC, URBAN MUR in DOMEN BABNIK

Prvi trije v vseh kategorijah so prejeli lepe in izvirne medalje v obliki grba mesta Jesenice, najboljša tekmovalca priznanje v obliki skulpture judoistov med borbo, najboljših šest ekip pa je prejelo pokal.

V skupni razvrstitvi je judo sekcija Partizan Jesenice zasedla peto mesto, za tretjeuvrščeni pa zaostala samo za tri točke.

Še enkrat vabimo vse mlade in tudi tiste manj mlade, da se oglasijo v domovanju judo sekcije v Partizanu na Jesenicah, na Cesti železarjev 1 in se nam pridružijo.

Robert Starc

VABILO K VPISU V ŠOLO KEGLJANJA NA ASFALTU IN ŠOLO KOŠARKE

ŠOLO KOŠARKE pripravlja Ženski košarkarski klub Jesenice. V vabilo so zapisali: »Košarka ni le igra z žogo, ampak tudi čas veselja in druženja s prijatelji! Zato deklice od 9 do 15 leta starosti izkoristite možnost in se vpišite v ŠOLO KOŠARKE.« Vpis v šolo je vsak torek in četrtek od 17.00 do 18.30 v telovadnici osnovne šole Prežihovega Voranca. Za vse informacije pa lahko pokličete Tjašo na GSM 040 942 802 ali Tanjo na GSM 041 469 547.

Treningi bodo potekali dvakrat tedensko. Dekleta, ki bodo to želela, pa se potem lahko vključijo v redno vadbo košarke v ekipah Ženskega košarkarskega kluba Jesenice.

Gotovo ste že slišali, da mladi jeseniški kegljači dosegajo izjemne rezultate v športu, ki je Sloveniji prinesel že številne

kolajne svetovnih in evropskih prvenstev. Uspehi mladih tekmovalcev so najboljše vabilo za vpis v ŠOLO KEGLJANJA. Šola bo potekala dvakrat tedensko (torek, četrtek od 15.00 do 16.00 ure). Vpis in tudi čas za prve poizkuse na stezah pa bo že v času jesenskih – krompirjevih počitnic (2., 3., 4. novembra od 11. do 13 ure). Za začetek potrebujete le čiste tenis copate (take, ki jih ne uporabljate zunaj), kratke hlače ali trenerko.

Primerna starost za vpis je od 7 leta starosti naprej.

Še številka za informacije: GSM 041 676 554.

V kegljaško šolo se lahko vpišejo tako dekleta kot fantje!

Branko Jeršin

OBNOVLJENA ZUNANJA IGRIŠČA V ŠPORTNEM PARKU PODMEŽAKLO

V Občini Jesenice in Zavodu za šport Jesenice smo v letih 2004 in 2005 pristopili k načrtnemu urejanju zunanjih športnih objektov v Športnem parku Podmežakla, na katerih vadijo in prirejajo tekmovanja športna društva in rekreativne skupine občanov.

V letu 2004 in 2005 smo z investicijskimi sredstvi uredili zunanje rokometno igrišče, razširili glavno nogometno igrišče in uredili tekaško stezo ter uredili pomožno nogometno igrišče s travno podlago v velikosti 70 m x 50 m. Celotna vrednost opravljenih del znaša 44,5 mio. SIT, sredstva so zagotovili Občina Jesenice 24 mio., Zavod za šport Jesenice 13,1 mio., Ministrstvo za šolstvo in šport 2,4 mio. in Fundacija za šport Slovenije 5 mio. SIT.

Pomladi 2005 smo se prijavi (Nogometni klub Jesenice in Zavod za šport Jesenice) in bili uspešni na razpisu Nogometne zveze Slovenije za postavitve malega nogometnega igrišča z umetno travo.

Igrišče je velikosti 20 m x 40 m (dimenzije rokometnega igrišča) je ograjeno z 1m visoko ogrado in osvetljeno s štirimi reflektorji. Igrišče se uporablja za vadbo mlajših klubskih selekcij, za izvedbo šolskega programa in za rekreativno vadbo in tekmovanja.

Za postavitev igrišča je bilo potrebno pripraviti trdo valjano podlago z urejenimi drenažnimi vodi in betonski okvir za pritrditev ograde. Na to podlago bo položena umetna trava (tretje generacije proizvajalca DOMO iz Belgije), obsuta s

kremenčevim peskom in drobno granulacijo gume.

Naložba v malo igrišče z umetno travo bo dokončana do 15. novembra. Opravljena bodo dela v vrednosti 10 mio. SIT, od tega vrednost igrišča z umetno travo 7,8 mio. SIT in vrednost priprave podlage 2,2 mio. SIT.

Sredstva v višini 4 mio. SIT sofinancira Nogometna zveza Slovenije, Fundacija za šport in Ministrstvo za šolstvo in šport. Preostala sredstva za nakup igrišča so prispevali donatorji in pokrovitelji. Pozivu Nogometnega kluba Jesenice za zbiranje sredstev so se odzvali ACRONI Jesenice, DOKA Jesenice, HIT igralnice Nova Gorica, ONIX Jesenice, Zvone Jereb s.p., Tarman Janez s.p., Enes Rakovič s.p., Miran Pihler s.p.

V imenu igralcev Nogometnega kluba Jesenice se zahvaljujemo vsem delovnim organizacijam in obrtnikom za podarjena sredstva, s katerimi bomo s skupnimi močmi članov Nogometnega kluba, Zavoda za šport Jesenice, lokalne skupnosti in gospodarskih organizacij omogočili bolj kakovostno vadbo jeseniškim nogometašem in dodatno ponudbo občanom za rekreacijo.

Zoran Kramar

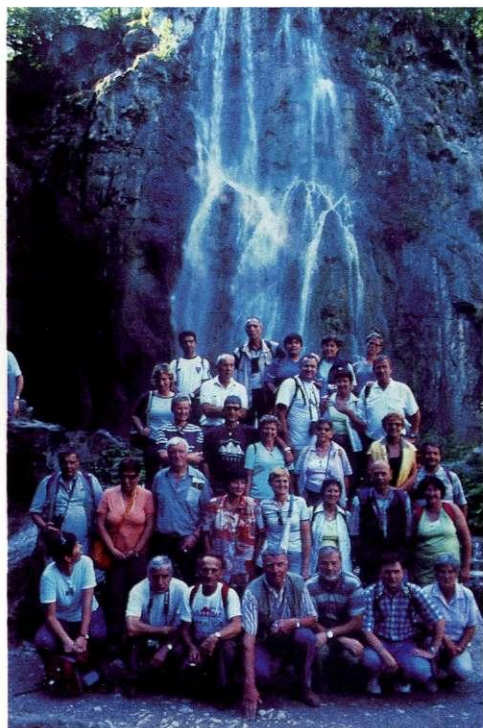
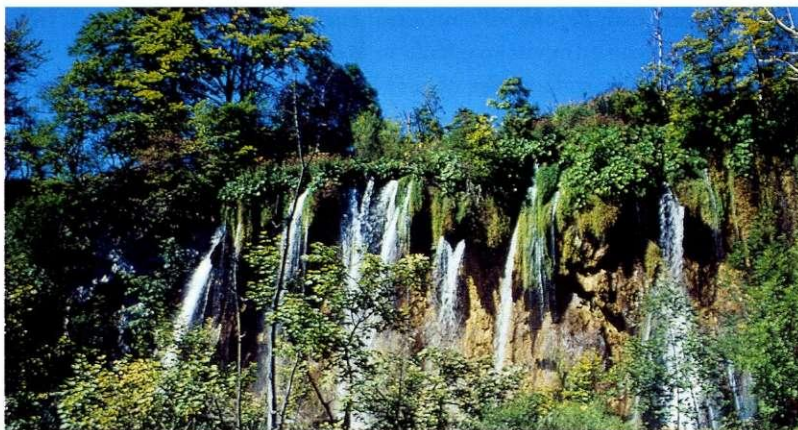


PLITVICE – EDEN NAJLEPŠIH PARKOV V EVROPI

16. september je bil zadnji toplejši dan v letošnjem poletju. Zgodaj zjutraj smo se odpeljali z avtobusom mimo Ljubljane, Novega mesta, preko Metlike na Hrvaško. Pot nas je vodila skozi Karlovac ter po dolini reke Korane do narodnega parka Plitvice. Čeprav je minilo več kot deset let od zadnje vojne, se še opazijo sledovi na fasadah, požganih hišah. Tu je Vojna Krajina in na tem območju je živel veliko Srbov, ki so bili naseljeni v času Turkov.



Vodička Marija nam je pripovedovala o sedanjih razmerah na Hrvaškem in podrobneje o Liki, kjer se nahaja park. Nacionalni park Plitvička jezera je skupina 16 povezanih jezer med gorskimi hrbti Male Kapele na severozahodu in Plješevice na jugovzhodu. Ustvarjata jih Bijela in Crna rijeka, ki se združita v reko Matico. Le-ta se izliva v prvo, Proščansko jezero. To je najvišje ležeče jezero na nadmorski višini 636 m. Zgornja jezera so nastala za dolomitnimi pragovi, na katerih se nabira lehnjak in tvori pregrade. K zgornjim jezerom spadajo še Ciginovac, Okrugljak, Batinovac, Malo in Veliko jezero, Vir, Labudovac, Galovac, Milino, Gradinsko in največje jezero Kozjak. Spodnja jezera so nastala zaradi podiranja stropov podzemskih jam, skozi katere je odtekala voda iz zgornjih jezer. To so jezera Milanovac, Kaludžerovo, Gavanovo in najnižje na 505 m Novakovića Brod. Nato se voda preko slapa Sastavci izliva v reko Korano. Vanjo se s 76 m visokim slapom izliva tudi potok Plitvice. Plitvička jezera so zaradi naravnih lepot in velikega, bujnega gozdnega območja 1949 razglasili za narodni park s površino 295 m². UNESCO jih je 1979 uvrstil v seznam svetovne naravne dediščine.



Plitvička jezera smo si ogledali od zgoraj navzdol. Ogled smo začeli s panoramsko vožnjo ter nato nadaljevali peš po lepo speljani poti, ki je na mestih z vodo dvignjena in narejena iz lesenih brun. Voda v jezerih je kristalno modro-zelene barve. V njih je tudi veliko rib. Po jezeru Kozjak smo se peljali z ladjico. Tu je večji prostor za počitek in okrepčilo. Možno je kupiti spominek ter izdelke domačinov (sir, med ...). Po ogledu spodnjih jezer ter slikanja pri slapu Plitvice smo se podali nazaj do avtobusa. Ob vračanju po isti poti proti domu smo se ustavili v Suhorju v Beli Krajini, kjer smo si privoščili pozno kosilo.

Tako je dan minil. Za nekatere je bil prekratek, vendar moramo biti zmerni. Prišli bodo novi dnevi ter nove priložnosti za srečanja in veselje. Ogledali smo si eno najlepših naravnih stvaritev Evrope. Pri tem se moramo zavedati, da imamo tudi pri nas lepe kotičke - ne tako velike, ki jih moramo občudovati in čuvati.

Marjan Mencinger

SREČANJE KOMPENZATORJEV

Delavke financ smo se 23. septembra 2005 udeležile že šestega srečanja finančnih delavcev in kompenzatorjev na Graški Gori pri Velenju. V tem okolju je bilo to srečanje že 7. po vrsti. Da je to srečanje postalo že tradicionalno, ima veliko zaslug Slavka Borovnik iz Gorenja d.d. Velenje z nekaj sodelavci. Ti s svojo zagnanostjo in posluhom vsako leto pripravijo nepozabno srečanje.

Vsako leto nas čaka novo presenečenje, saj se potrudijo, da se imamo lepo in da nam ni dolgčas. Na Graški gori se nas vsako leto zbere okrog 400 udeležencev iz različnih podjetij po Sloveniji. Tu se srečamo v živo z že starimi znanci, s katerimi preko celega leta rešujemo poslovne težave le preko telefona. Letos smo opazili veliko novih predstavnikov podjetij, ki so se tega srečanja udeležili prvič, kar je zelo pozitivno. Z navezovanjem novih poznanstev si razširjamo krog za uspešno poslovno sodelovanje, saj se bolj prijetno in hitreje kompenzira, uskladi stanje, ali reši drugo težavo, če več kateri obraz komunicira s teboj na drugi stani. Osebno poznanstvo gotovo pripomore k boljši komunikaciji pri sklepanju kompenzacijskih verig.

Glede na to, da je bilo vreme bolj kislo že ves avgust in se je nadaljevalo tudi v mesecu septembru, smo imeli kar lep sončen dan. Poleg tradicionalnega golaža, ki nam ga vsako leto pripravijo v Gorenju d.d., je bilo lepo poskrbljeno tudi za zabavo. Poleg domačega ansambla iz Graške Gore nas je s svojih nastopom v slogu dalmatinskega melosa dobro ogrel tudi hrvaški pevec zabavne glasbe Davor Borno. Po nekaj družabnih igrah se je dan prehitro prevesil v večer.

Srečanje nam bo ostalo v lepem spominu in iskreno si želimo, da bi se ga še kdaj udeležili. Zahvaljujemo se tudi vodstvu ACRONI-ja, ki vedno najde razumevanje in posluh za taka srečanja.

Danica Mlinarec





Skladovnice kosti.



Kamboška hiša.



Prebivalci vasi.



Kraljeva palača - Phnom Penh.

KAMBODŽA, DEŽELA KMEROV

V Battambangu sem spoznal fanta po imenu Toot. Dejal mi je, da sem drugi Slovenec, ki ga je spoznal. V mesto je večkrat prišel Mariborčan Alojzij, ki se je zaročil z nekim dekletom. Ko je prišel zadnjič, dekleta ni bilo več v mestu. Poročila se je iz nekom z juga. Zlomila mu je srce. V znak verodostojnosti mi je pokazal bankovec za 200 tolarjev. Zmenila sva se, da si bova ogledala nekaj znamenitosti ter eno od vasi v okolici. Za uslugo mu bom plačal sedem ameriških dolarjev, od katerih bo moral dati tri svojemu šefu. Naslednji dan zgodaj zjutraj sva se odpravila na pot. Najprej sva obiskala 18 kilometrov oddaljeni tempelj



Muzej žrtve - Pol Pota.

Wat Phnom Sampeau, ki stoji na visokem hribu. Do njega vodijo strme stopnice. V bližini sta dve jami, v katerih so Rdeči Kmeri pobili nekaj tisoč ljudi. Umrli so v strašnih mukah, saj so jih odpeljali na vzpetino, kjer so jih privezali na vrvi. Skozi odprtino so jih spustili navzdol in ko so prišli do vznožja, so jim z mačetami odsekali glave. Nosečim ženskam so izrezali še nerojene otroke in z njimi tolkli po skalah. Vrvi še vedno visijo v jamah, v nekakšnih zabojih je veliko lobanj, kosti in delov oblačil neprepoznavnih žrtev. Tudi Toot je izgubil brata in sestro, ko mu je bilo osem let. Še danes, po tridesetih letih, ne ve, kje sta. Oče in mati pa sta mu zaradi lakote umrla. Malo pod vrhom je samostan, kjer so se prav tako dogajali pokoli. Stene so vse poškopljene s krvjo. Menihi vsako leto prebarvajo stene, toda barva kmalu odpade. Kakšna krvava ura zgodovine!

V bližini se nahaja tudi Wat Banan, manjša verzija Angkor Wata. Zgrajen je bil v 11. stoletju. Z vrha je čudovit razgled na pokrajino. Ob povratku sva se

ustavila še v eni izmed vasi. Zbralo se je vse kar leze in gre. Niso še videli veliko tujcev. Vsakdo se je hotel dotakniti moje brade. Otrokom sem dal nekaj bombonov. V zahvalo so mi zapeli, sledilo je še obvezno fotografiranje.

Cesta je boljša. Po šestih urah vožnje sem prispel v Phnom Penh – prestolnico Kambodže. Na cestah je vrvež kot v vseh azijskih mestih. Mesto leži na sotočju rek Mekong, Bassac in Tonle Sap. Začetki segajo v leto 1372. Šteje več kot milijon prebivalcev. Skoraj na vsakem koraku je čutiti francoski vpliv. V mestu je veliko francoskih kolonialnih zgradb, ulic. Turistom ponuja kar nekaj znamenitosti: Kraljevo palačo – kompleks več stavb in templjev, v eni izmed njih prebiva kralj; Srebrno pagodo, ki je zgrajena iz lesa, tla pa iz več kot pet tisoč srebrnih kock; Narodni muzej z zbirko kmerske umetnosti in čudoviti kip boginje Višnu iz 6. stoletja; Templja Ounalom in Phnam ter živahno rusko tržnico imenovano Tuol Tompong, kjer po ugodni ceni ponujajo tekstil, srebro in starine.

V mesto so 17. aprila 1975 ob pomoči Kitajcev vkorakali Rdeči Kmeri in se v njem zadržali tri leta, osem mesecev in enaindvajset dni. Prišli so kot osvoboditelji. Ukane sprva ni opazil nihče, kasneje pa je bilo prepozno. Vodil jih je Pol Pot, zagovornik trdega komunizma, ki se je šolal v Franciji. Rdeči Kmeri so hoteli ljudi prevzgojiti, narediti iz njih nove po vzoru komunizma. Veliko jih je umrlo v taboriščih – med dvema in tremi milijoni. Točne številke ne bomo nikoli izvedeli. Manjka jih cela generacija. Veliko ljudi je invalidnih, preteklost je v njih še živa. Prostitucija in korupcija se širi, veliko je tudi pedofilije. Tudi tu je že navzoč ameriški kapital. Vojna se trži na vsakem koraku. Najbolj je poznano Killing Fields of Choeung Ek – polje smrti, kjer so pobili 17.000 ljudi.

Ogledal sem si Tuol Sleng Museum – zapor, kjer je življenje izgubilo 16.000 ljudi. V muzeju so na ogled fotografije vseh umrlih ter enourni film. V smrt so šli tako kmetje, kot delavci in izobraženci. Zanimivo je, da nobenemu od ubijalcev niso sodili. Vsi živijo normalno življenje, Poi Pot pa je umrl v tujini.

Pot me je vodila naprej proti jugu v mesto Kampot, izhodišče za nacionalni park Bokor. To je največji kamboški park. Za obiskovalce so ga odprli šele leta 1998, kajti tam so se skrivale zadnje skupine Rdečih Kmerov. Še danes je tu veliko minskih polj, zato je najboljše najeti vodiče. V parku je poleg tigrov, slonov in levov veliko avtohtonih rastlin in žuželk. Park so odkrili Francozi ter leta 1917 do njega zgradili cesto. Kasneje so v parku zgradili počitniško postojanko, najimenitnejšo v vsej Indokini. Razcvet je doživela v sredini prejšnjega stoletja. V parku so bili hoteli, igralnica, bolnišnica in cerkev. V njem je imel rezidenco tudi kralj Sihanuk. S prihodom Rdečih Kmerov je vse skupaj propadlo. Danes le še nemi zidovi pričajo o nekdanji veličini, propada še cesta.

Zvečer je Sveti večer. Privoščim si pivo in ribe v restavraciji ob obali. Prispel sem v Sihanuk Ville, edino kamboško pristanišče. Obala je polna ležalnikov. Na njih poležavajo Američani in Nemci, ki so prišli iz bližnje Tajske. Dajejo si duška z velikimi količinami hrane in pijače, vsi so pokriti z rdečimi kapami. Spomnil sem se božične večerje za tri dolarje v Shakal Bungalovih – vsebovala je ribe, školjke,



Nekdanji hotel in casino Bokor Hill.

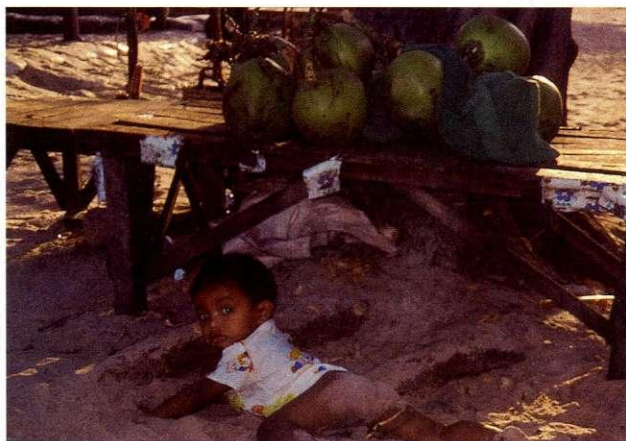
lignje, zarebrnice, sadje, zelenjavo, na koncu pa je vsak dobil še dve raketi.

Iz Sihanouk Villa se da doseči Tajske po vodi. Po štirih urah vožnje z ladjo sem bil že na meji v pokrajini Trat, kjer je polno begunjskih taborišč. Potem se je zgodil cunami – to pa je že druga zgodba.

Popotnik, ki sem Kambodžo doživel tako, kot je danes, si gotovo ne želim, da bi že jutri šla po poti sosednje Tajske, kajti za to ima vse potenciala. Kdor jo ima namen obiskati, naj jo čim prej. V nasprotnem primeru obstaja veliko možnosti, da bo zamudil čas družabnih, radovednih, enkratno prijaznih in pa kdaj pa kdaj tudi prikupno naivnih Kmerov.

Končal se je moj deseti obisk Azije. Kar nekaj časa je trajalo, da sem se zopet privadil zahodnega načina življenja, potem pa se počutim spet prazno. Zanimivo, s kakšno lahkoto ljudje ustvarjamo težave sebi in drugim ter si tako otežujemo življenje. V medsebojnih odnosih smo pogosto tako zaverovani sami vase, da ne vidimo sočloveka, četudi z njim živimo. Da, si mislim, manjka nam strpnosti. Treba se je ustaviti, prisluhniti sočloveku. Sedaj pa gotovo vem, da neke živijo ljudje, ki jim je vse to tuje. Vstanejo, ko vzide sonce in gredo spat, ko zaide. Pojejo pest riža, popijejo kozarec vode. Mimoidočega povabijo, vprašajo kako mu je ime, od kod je. Zavidajo mu lepo življenje. Pa je res to življenje potrošniške miselnosti tako lepo?

Miro Koder



Na plaži.

STEGOVNIK

V pozni jeseni, ko se pokrajina odene v paleto barv in tišine, je društvo metalurških inženirjev in tehnikov povabilo svoje člane še na zadnji letošnji planinski pohod. Cilj je bil Stegovnik, 1692 m visok vrh med grebenom Košute in Storžičem, oziroma izrazit grebenski vrh med dolinama Tržiške Bistrice in Kokre.

Prenovljena cerkev sv. Katarine v Lomu nad Tržičem.

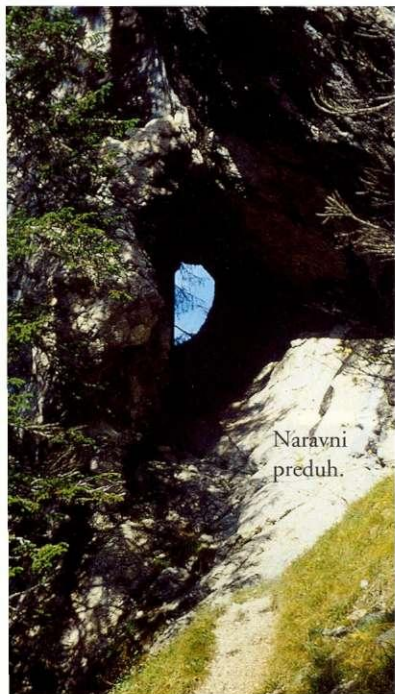


Zbor udeležencev pohoda je bil na bencinski črpalki v Lescah, v soboto, 15. oktobra, ob 8 uri. Že lepo jutro je bilo naznanilo, da bomo preživeli lep dan v naravi, ki se pripravlja na zimo. Z avtomobili smo se odpeljali proti Tržiču in naprej do Loma nad Tržičem. V tej idilični vasi nam je takoj padla v oči prenovljena cerkev sv. Katarine. Po

kratkem postanku smo nadaljevali vožnjo po makadamski cesti skozi naselje Grahovše. Te gorske ceste smo se držali, vse dokler se zgoraj na sedlu ni prevesila in pripeljala pod planino Javornik do križišča cest, ki prepletajo to pokrajino. Tu smo pustili avtomobile. Markacije so nas vodile preko pašnika do kolovoza, ki je speljan skoraj vodoravno pod Velikim Javornikom do neizrazitega grebena. Potem smo nadaljevali po stezi mimo Malega Javornika, kjer se nam je

že kazal skalnati masiv Stegovnika, ki je bil videti na prvi pogled kar težko dostopen. Po markirani stezi smo v dvajsetih minutah prišli do njegovega vznožja, kjer moramo skozi naravni preduh, na drugo stran skalnega grebena. V preduhu so nameščene varovalne jeklenice in lesena lestev,

Naravni preduh.

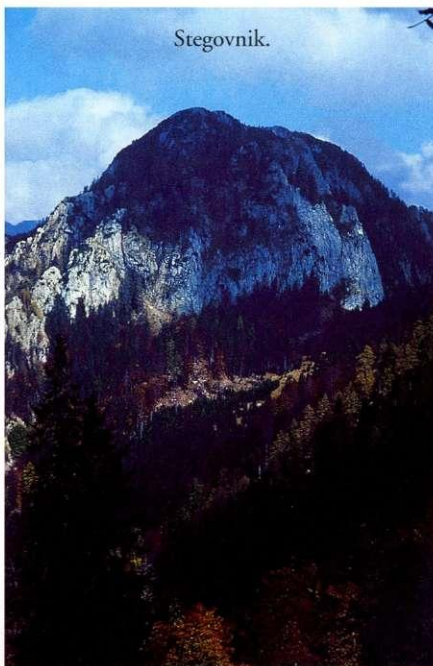


Pogled na greben Košute.



tako da nismo imeli težav s prehodom, pa tudi dolžina prehoda je bila kratka in ni bila izpostavljena. Steza se je nato po strmi grapi v ključih dvignila do vršnega grebena, po katerem smo nadaljevali do vrha Stegovnika. Za pot smo porabili slabi dve uri hoje. Sam vrh je izvrstno razgledišče, pogled nam seže do grebena Košute, proti zahodu se nam rišejo Julijci, na vzhodu kraljujeta vrhova Kočna in Grintovec, na dosegu roke pa je še Storžič. Vreme je bilo sončno, prijetno toplo, tako da smo se kar težko odpravili v dolino. Vračali smo se po isti poti, do križišča cest, kjer smo imeli avtomobile. Obiskali smo še planino Javornik, kjer je za dobro vzdušje poskrbel Pavel Dimitrov s svojo malo harmoniko. Pred nami pa je bil še zaključek na kmečkem turizmu »Pr Rekarju«.

Stegovnik.



Rekarjeva domačija leži na višini 1030 m in je ena najvišje ležečih samotnih kmetij v Karavankah. Gozdovi in kombinacija dodatnih dejavnosti dajejo kruh družini, katere rodovi so na pobočja Konjščice prišli že v 16. stoletju. Hiša, ki je stara več kot 200 let, je lepo ohranjena, ogledali smo si črno kuhinjo, seznanili so nas z načinom kuhanja nekdaj in prijetnim spanjem na senu. Ogledali smo si tudi trope damjakov, ki so ograjeni na travnem pobočju, katera obkrožajo kmetijo. Seveda pa so nas postregli tudi s svojimi dobrotami. Razvilo se je prijetno vzdušje, ki je tako značilno za člane društva metalurških inženirjev in tehnikov. Gospodar Stanko je

raztegnil tudi harmoniko, tako da so nekateri kljub utrujenosti zaplesali. Poslovali smo se s pesmijo in z občutkom, da smo zopet preživeli lep dan v naravi.

V prihodnjem letu vas vabimo da se nam pridružite, pri spoznavanju in raziskovanju naše lepe dežele, pa tudi v tujino se podamo. Za vse informacije pri vpisu v društvo pokličite Marjana Mencingerja na telefon 04 584 11 19. Obljubimo, da vam ne bo dolgčas na naših izletih, pa tudi praznih rok in lačni ne boste šli domov.

Tone Kelbl

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKA IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Pravilna rešitev se glasi:

PALICA IMA DVA KRAJA,
DOBILI PA SMO JO IZ RAJA.

Nagrade prejmejo:

1. nagrada - optična brezžična miška, **Franci Grgovič**, A. Travnja 27, 4270 Jesenice,
2. nagrada - kupon za 0,5 ure popravila računalniške opreme, **Darja Mrak**, Titova 47, 4270 Jesenice,
3. nagrada - torbica za CD-je in zavitek praznih CD-jev, **Maša Kristan**, Rodine 63, 4274 Žirovnica.

Z osebnim dokumentom se boste nagrajenci oglašili na sedežu podjetja 3BM, Cesta železarjev 7a, Jesenice, kjer boste prevzeli nagrade.

Podjetju 3BM se za nagrade lepo zahvaljujemo.

Uredništvo

NAGRADNA KRIŽANKA

1. nagrada: 5.000 SIT
2. nagrada: 4.000 SIT
3. nagrada: 3.000 SIT

Geslo z obarvanih polj prepisite v kupon ter pošljite do 10. novembra 2005 po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov ACRONI, d.o.o, C. B. Kidriča 44, 4270 Jesenice. Na ovojnico pripišite "NAGRADNA KRIŽANKA". Zaposleni v ACRONIJU lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice - brez ovojnic. Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo eno rešitev.

Uredništvo

FOTO UTRINKI

Gasilska zveza Jesenice je v sodelovanju z Regijskim svetom Gasilskih zvez Gorenjske v soboto in nedeljo (15. in 16. oktobra) pripravila gasilsko tekmovanje najboljših enot GZ Gorenjske, ki je bilo hkrati tudi izbirno za memorial Matevža Haceta, ki šteje za državno prvenstvo. Lepo je, da je med gasilci tudi veliko število mladih, pa tudi starejši so bili nadvse spretni.



V Kulturnem domu na Slovenskem Javorniku so ob Tednu vseživljenjskega učenja članice krožka ročnih del pri DU Javornik-Koroška Bela pripravile zanimivo razstavo svojih del. Vsake dve leti se s svojo dejavnostjo (pravo umetnostjo) predstavijo občinstvu. V krožku deluje 20 žena. Vodi jih Ančka Krojcar, krožek pa je bil ustanovljen pred petindvajsetimi leti. Na vabilu so zapisale: »Pridne in natančne roke že četrto stoletje izdelujejo čudovite izdelke, ki si jih oglejte na razstavi.« Pa še res je.

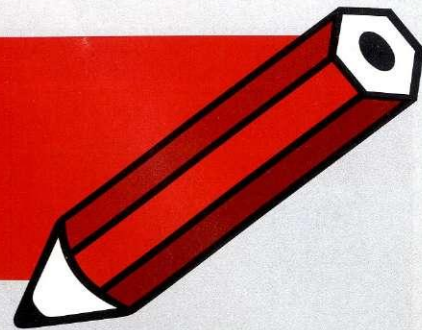


Medtem ko Američani ocenjujejo mrzlost prihajajoče zime po zbiranju drv za ogrevanje pri domorodcih (Indijancih), jo lahko na Gorenjskem ocenimo po zbiranju drv pri domačih hišnih ljubljencih. Glede na velikost vej, ki jih nosi psička Flika, bo zima kar ostra.

Besedilo in fotografije Janez Pipan



NAGRADNA KRIŽANKA



Avtor: Drago Ronner	ORGAN ŽUŽELK ZA SRKANJE	LASTNIK LADJE	TENORIST DARIAN	PREBIVALCI VIRA	NAŠA KRAŠKA PLANOTA	ZAZNAVA S PRSTI	ZVRST ČRNSKE GLASBE	KRAJ POD LJUBELJEM	NANTES JE V FRANCJI	SLOVENSKI PISATELJ (VITAN)	HOKEJIST KOPITAR	ČLAN KLUBA SKALA	ČRNO OBLAČILO DUHOVNİKOV	DANSKI OTOK	BASNO-PISEC	GRŠKO-RIMSKI VEK
SVEČANOST									STARO-EGIPTOV. GROBNICA							
GRELEC CENTRALNE KURJAVE									KRAJ PRI KOPRU BOG RIŽAV ŠINTOIZMU							
ZAČETEK MISLI																
ANTON JANŠA			AM. PEVKA (JANIS) KRAJ PRI KUBEDU							PISATELJICA PEROCI RADKO POLIČ				NIKELJ PALICA ZA NABADANJE		
AMERIŠKI IGRALEC (LORENZO)						NEKDANJI ŠOLSKI ZAPOR	MIK TEKOČA MAŠČOBA					RIBA SLANIK VABILEC				
LUKA V ALŽIRIJI					KAREL OŠTIR AM. KOMIK LAUREL			SLEČ MESTO V ZAH. FRANCJI					LUKA V IZRAELU ČASOVNA ENOTA			
IASI JE V MOLDAVIJI	KRONIKA, LETOPIŠ	SOBA ZA RISANJE KRUTI RIMSKI CESAR										UGO BETTI RIŽEVO ŽGANJE			VEČJA VRTAČA V GORAH	MASTABA JE GROBNICA
ANA V DALMACIJI				PAZDER PEZDIR SVETIŠČE					MESTO V MOLDAVIJI	EVROPSKI UMETNOST. SLOG NEUMNEŽ						SLOG
KONEC MISLI																
EVROPSKA RAKETA							CILJ STRELCEV RIMSKA 4						STAR SLOVAN ELDA VILER			
SRBSKI KIPAR (OTO)					NEMŠKO MESTO OB LABI						SODORNIKI ILIROV					
GORSKA TEKAČICA MIŽAR					INARI JE BOG RIŽA	MEŠANICA, KI SE VSUJE V PLOVŽ					SOUL JE ČRNSKA GLASBA	TANČICA				

ACRONI



NAGRADNA KRIŽANKA

priimek in ime:

naslov:

pošta:

rešitev nagradne križanke: